

ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
งานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย

**The Effects of Risk Management on Management Internal Audit Quality of
Financial Division Reports for Municipal in Thailand**

อธิญา รัตนมา

Atiya Rattanama

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา บัณฑิตมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Accountancy**

Prince of Songkla University

2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
งานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย

**The Effects of Risk Management on Management Internal Audit Quality of
Financial Division Reports for Municipal in Thailand**

อติญา รัตนมา

Atiya Rattanama

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา บัณฑิตมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Accountancy**

Prince of Songkla University

2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
งานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย

ผู้เขียน นางสาวอริญา รัตนมา

สาขาวิชา การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ลิ้มอุสันโน)

.....ประธานกรรมการ
(ดร.ศิริดา นवलประดิษฐ์)

.....กรรมการ
(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ลิ้มอุสันโน)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ดำรงศักดิ์ ฟ้ารุ่งแสง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(3)

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ลิ้มอุสันโน)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ .....

(นางสาวอริญา รัตนมา)

นักศึกษา

(4)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ .....

(นางสาวธิญา รัตนมา)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย
ผู้เขียน	นางสาวอริญา รัตนมา
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการจัดการความเสี่ยงระดับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน และผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการกองคลัง/หัวหน้างานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย จำนวน 368 แห่ง โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามในเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) โดยวิธีการของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

ผลการศึกษาพบว่า การจัดการความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ และด้านสารสนเทศและการสื่อสารมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ยกเว้นด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านติดตามและประเมินผลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน นอกจากนี้ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในด้านจำนวนพนักงานในหน่วยงานมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

Thesis Title	The Effects of Risk Management on Management Internal Audit Quality of Financial Division Reports for Municipal in Thailand
Author	Miss Atiya Rattanama
Major Program	Accountancy
Academic Year	2018

ABSTRACT

The objective of this research was to study risk management, internal audit report quality and the effects of risk management on internal audit quality of financial division reports of municipalities in Thailand. The sample was directors/chiefs of financial division of 368 municipalities in Thailand. The research instrument to collect data was a questionnaire. Data were analyzed using statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, multiple regression analysis, correlation analysis as well as Pearson's Correlation to test the relationship between risk management and internal audit report quality.

The results of this study showed that risk management in terms of internal environment, event identification and information and communication were statistically significantly related, leading to the positive effect on internal audit quality of financial division reports of municipalities in Thailand. In contrast, objective setting, risk assessment, risk response, control activity, and monitoring and evaluation did not affect the internal audit quality of financial division reports of municipalities in Thailand, which in turn had no effect on internal, audit quality. Besides, general information of the respondents in terms of number of internal employees were statistically significantly related, which had effect on internal audit quality of financial division reports of municipalities in Thailand.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์จากหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตติ ล้อมอุสันโน ได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์และสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ ท่านไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ศิริดา นวลประดิษฐ์ และ ดร.มัทนชัย สุทธิพันธ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจทานและให้คำชี้แนะอันเป็นประโยชน์ในการแก้ไข วิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สมบูรณ์มากขึ้น อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ตั้งแต่การศึกษาชั้นต้นจนถึงปัจจุบัน และบุคลากรของหลักสูตรบัญชี มหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย และผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ซึ่งให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดามารดาและครอบครัวที่เป็นแรงผลักดันและเป็นกำลังใจ สำคัญในการสนับสนุนด้านการเรียนมาโดยตลอดจนสำเร็จการศึกษา ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และ น้อง ๆ ในระดับบัญชีมหาบัณฑิตทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังว่าคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ ต่อผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

อชิญา รัตนมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
ABSTRACT	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(10)
รายการภาพประกอบ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์งานวิจัย	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตการวิจัย	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ทฤษฎีเชิงพฤติกรรม (Behavioral Theories)	7
2.2 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM)	9
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในและรายงานการตรวจสอบ	16
2.4 ความเป็นมาของเทศบาลและการจัดการความเสี่ยงของรัฐ	18
2.5 ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงานการคลัง	21
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
2.7 การพัฒนาสมมติฐานการวิจัย	30
2.8 กรอบแนวคิดงานวิจัย	35
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	36
3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
3.4 การออกแบบเครื่องมือและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ	38
3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	40
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	42
4.2 ข้อมูลวิเคราะห์การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ในงานกองคลังของเทศบาล	45
4.3 ข้อมูลวิเคราะห์คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาล	54
4.4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์	61
4.5 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ	64
4.6 สรุปสมมติฐานการวิจัย	73
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการศึกษา	76
5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	83
5.3 ข้อจำกัดในการวิจัย	84
5.4 ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต	85
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	92
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	102
ภาคผนวก ค ผลการทดสอบความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่น	104
ภาคผนวก ง ตารางกลุ่มตัวอย่างเทศบาลในแต่ละจังหวัด	113
ประวัติผู้เขียน	118

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 เปรียบเทียบแนวคิดเดิมของ COSO กับแนวคิดใหม่	15
4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	43
4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย	45
4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นรายชื่อ	46
4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นรายชื่อ	47
4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการบ่งชี้เหตุการณ์เป็นรายชื่อ	48
4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการประเมินความเสี่ยงเป็นรายชื่อ	49
4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการตอบสนองความเสี่ยงเป็นรายชื่อ	50
4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านกิจกรรมการควบคุมเป็นรายชื่อ	51
4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านสารสนเทศและการสื่อสารเป็นรายชื่อ	52
4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการติดตามประเมินผลเป็นรายชื่อ	53
4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยโดยรวมและเป็นรายด้าน	54
4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการเงินเป็นรายชื่อ	55
4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการรับเงินเป็นรายชื่อ	56

รายการตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านรายงานการเงินเป็นรายข้อ	57
4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการเบิกจ่ายเป็นรายข้อ	58
4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการจัดเก็บรายได้เป็นรายข้อ	59
4.17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านพัสดุและทรัพย์สินเป็นรายข้อ	60
4.18 การทดสอบหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation)	62
4.19 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ โดยไม่มีตัวแปรควบคุม	64
4.20 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ โดยมีตัวแปรควบคุม	68
4.21 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	73

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
2.1 พัฒนาการของ COSO	13
4.1 การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อรายงานการตรวจสอบภายใน	65
4.2 การจัดการความเสี่ยงและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ส่งผลกระทบต่อรายงานการตรวจสอบภายใน	69

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ประเทศจะต้องมีการปรับตัวให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก และระบบราชการก็ต้องมีการปฏิรูปเพื่อให้สามารถบริหารประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปได้ การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารทำให้โลกก้าวสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้ประเทศต่าง ๆ ได้รับผลกระทบ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านประชาธิปไตย และธรรมาภิบาล ประเทศที่ปรับตัวได้ทันก็จะอยู่รอดและก้าวหน้าต่อไปได้ ส่วนประเทศที่ไม่สามารถเรียนรู้และปรับตัวให้ทันกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ก็จะประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย ดังนั้นหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ต้องมีการปรับตัวและกำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการทำงาน รวมทั้งจัดหาเครื่องมือด้านการจัดการเข้ามาช่วยในการบริหารงาน การจัดการความเสี่ยง หรือการควบคุมภายในเป็นอีกปัจจัยที่สำคัญมาก ซึ่งจะช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด และยังเป็นกลไกพื้นฐานสำคัญของกระบวนการกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กรอีกด้วย (จันทนา สาขากร และศีลปะพร ศรีจันเพชร, 2557)

ในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้องค์กรที่ต้องเผชิญหน้ากับการแข่งขันสูงขึ้น การจัดการความเสี่ยงหรือการควบคุมภายในจึงเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น จากกรณีการล้มละลายที่ไม่มีใครคาดคิดของบริษัทยักษ์ใหญ่ ในประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น Enron และ Worldcom สาเหตุมาจากการทุจริตภายในบริษัทและได้มีการตกแต่งตัวเลขในรายงานทางการเงิน ส่งผลให้รัฐบาลดำเนินการออกกฎหมาย The Sarbanes - Oxley Act of 2002 หรือ SOX (Zhang & Pany, 2008) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ให้ความสำคัญกับการจัดการความเสี่ยง หลังจากกฎหมายมีการบังคับใช้ส่งผลให้องค์กรทางธุรกิจตระหนักถึงความสำคัญมากขึ้น โดยองค์กรที่มีบทบาทในเรื่องการบริหารความเสี่ยงหรือการควบคุมภายในก็คือ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ซึ่งเป็นคณะกรรมการของสถาบันวิชาชีพ 5 สถาบันในสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2535 ได้เผยแพร่กรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยงหรือการควบคุมภายใน

(Internal Control – Integrate Framework) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ต่อมา COSO ได้มีการเผยแพร่กรอบแนวคิดโดยนำมาพัฒนาขยายขอบเขตให้กว้างขึ้นและปรับให้เหมาะสม โดยเน้นเรื่อง การจัดการความเสี่ยงขององค์กร Enterprise risk management (ERM) ภายใต้กรอบแนวคิด COSO 2013 (COSO 2013 Internal Control – Integrate Framework) ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบจาก กรอบแนวคิดเดิมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้กับองค์กรทุกประเภท การจัดการความเสี่ยงจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถ ป้องกันและลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นลดความเสี่ยงลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ การบริหาร จัดการความเสี่ยงที่ดีจะสามารถลดความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ (ตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558)

ในส่วนขององค์กรภาครัฐจะมีระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการ กำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544 ที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการ ความเสี่ยงหรือการควบคุมภายในอย่างชัดเจน โดยนำกรอบแนวคิด COSO เดิมมาใช้ในองค์กร โดยมี ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้ ผู้ตรวจสอบภายในจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน หรือผลการตรวจสอบภายในหลังเสร็จสิ้น กระบวนการตรวจสอบ รวมทั้งให้มีการติดตามผลการตรวจสอบ ซึ่งการรายงานผลการตรวจสอบ จะเป็นการรายงานผลจากข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ วิเคราะห์ผลกระทบ ตลอดจนข้อเสนอแนะ/ แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร เทศบาลก็เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานภาครัฐ สังกัดกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (ทรงสิทธิ์ ประสานศักดิ์, 2559) จาก มุมมองของผู้บริหาร พบว่า 1) กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการเกี่ยวกับการจัดทำงานประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง และการเบิกจ่ายเงินไม่ชัดเจน ไม่สอดคล้องกับความต้องการของเทศบาล 2) ปัญหาการปฏิบัติงานของเทศบาล ได้แก่ กฎระเบียบและวิธีการปฏิบัติงาน ข้อจำกัดด้านบุคลากร ภาพลักษณ์ขององค์กรและการทุจริตของเจ้าหน้าที่ 3) ปัญหาเกี่ยวกับการขาดการประเมินผลและ บริหารความเสี่ยงภายในองค์กร ตลอดจนไม่สามารถตรวจพบความผิดพลาด เพราะการทำงานใน ส่วนต่าง ๆ และการสั่งการของผู้บริหารทุกระดับไม่ชัดเจน 4) ขาดแคลนบุคลากรผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการทำงาน เพราะบุคลากรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในระเบียบการ เบิกจ่าย ขาดการประสานงานที่ดี และไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร

จากองค์กร(อัครณธ์ วงศ์ปรีดี, 2555) ซึ่งอาจส่งผลให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ เช่น งานกองคลัง ด้านการเงินและบัญชี ในหน่วยงานราชการอาจมีปัญหากับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตั้งแต่ถูกเรียกเงินคืนไปจนถึงการถูกลงโทษทางวินัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2542) หน่วยงานภาครัฐจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน นอกจากนี้การศึกษาลักษณะของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลมีอยู่จำนวนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำกรอบ COSO-ERM มาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานภาครัฐ อาจทำให้ได้รับรู้ผลกระทบดังกล่าวชัดเจนขึ้นว่า การจัดการความเสี่ยงด้านไหนที่ส่งผลกระทบต่อรายงานการตรวจสอบภายใน

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายขององค์กร และนำไปสู่การพัฒนาองค์กรต่อไป

1.2 คำถามวิจัย

1. ระดับการจัดการความเสี่ยงในงานกองคลังของเทศบาลเป็นอย่างไร
2. ระดับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลเป็นอย่างไร
3. การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดการความเสี่ยงในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1. การจัดการความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กรส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย
2. การจัดการความเสี่ยงด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย
3. การจัดการความเสี่ยงด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย
4. การจัดการความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย
5. การจัดการความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย
6. การจัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย
7. การจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย
8. การจัดการความเสี่ยงด้านติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านติดตามและประเมินผล ของงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย จำนวน 2,441 แห่ง (ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560) และได้ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยใช้สูตรจากการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane ของผู้อำนวยการกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 แห่ง

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย 12 เดือน ตั้งแต่เดือน มกราคม – ธันวาคม 2561

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ประโยชน์เชิงทฤษฎี

1.1 เพื่อเป็นประโยชน์ในการทดสอบทฤษฎีเชิงพฤติกรรมของเบลค และมุตันว่าสามารถอธิบายถึงผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย

1.2 เพื่อใช้เป็นแนวทางและฐานข้อมูลในการทำวิจัยครั้งต่อไปในอนาคต และสำหรับผู้สนใจในการศึกษา

2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

2.1 เพื่อเป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร

2.2 เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในองค์กรมีการวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร ได้อย่างแท้จริง

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการความเสี่ยงหรือการควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยรับตรวจจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานของหน่วยรับตรวจจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการความเสี่ยงด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งรวมถึงการดูแลทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในหน่วยรับตรวจ ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี (คู่มือการควบคุมภายในและการจัดทำรายงาน สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, 2557)

2. เทศบาล หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่ปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย เทศบาลตำบล, เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ตามจำนวนประชากรและรายได้ของเทศบาลนั้น ๆ (พระราชบัญญัติเทศบาล ฉบับที่ 13 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2552)

3. หน่วยงานกองคลัง หมายถึง เป็นส่วนย่อยของหน่วยงาน โดยมีการดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินของแผ่นดิน ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลในอันที่จะใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด (งานการเงินและการคลัง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน) ซึ่งโครงสร้างการดำเนินงานประกอบด้วย 5 ฝ่ายหลัก ๆ คือฝ่ายสถิติการคลัง, ฝ่ายพัฒนาและจัดเก็บรายได้, ฝ่ายพัสดุและทรัพย์สิน, ฝ่ายแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินและฝ่ายงานธุรการ (ซีวรัตน์ สระแพ , 2558)

4. รายงานการตรวจสอบภายใน หมายถึง การนำเสนอข้อมูลให้ผู้ตรวจสอบได้ตรวจสอบรวบรวมและวิเคราะห์จนได้ผลสรุป นำเสนอหัวหน้าส่วนราชการ/ผู้บริหารและหน่วยรับตรวจ การรายงานเป็นการแจ้งข้อเท็จจริงต่าง ๆ ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน นอกจากนั้น อาจมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบการจัดการความเสี่ยงและวิธีการปฏิบัติให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (แนวทางการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, 2559)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีเชิงพฤติกรรม (Behavioral Theories)
- 2.2 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง (COSO – ERM)
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบและรายงานการตรวจสอบภายใน
- 2.4 ความเป็นมาของเทศบาลและการจัดการความเสี่ยงของรัฐ
- 2.5 ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงานกองคลัง
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 การพัฒนาสมมติฐานการวิจัย
- 2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 ทฤษฎีเชิงพฤติกรรม (Behavioral Theories)

ทฤษฎีเชิงพฤติกรรมของผู้นำ (Leadership Behavior) ในช่วงปี ค.ศ.1940 –1960 มีนักทฤษฎี ได้แก่ Kurt Lewin, Rensis, Blake and Mouton และ Douglas McGregor ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำในเชิงพฤติกรรม ต่อมาในปี 2493 ความเป็นผู้นำคือความเชื่อมั่นว่าผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะมีรูปแบบการดำเนินงาน เพื่อนำกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ ไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ โดยผู้นำอาจมีปัจจัยแตกต่างกันไป ซึ่ง Blake and Mouton จะเน้นปัจจัยการศึกษาด้านความเป็นผู้นำของการมุ่งงานและการมุ่งคน การมุ่งงาน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำมุ่งจะทำงานให้สำเร็จด้วยการกระทำบางอย่าง เช่น การ แบ่งงานกันทำ การตัดสินใจ การมอบหมายงาน และการประเมินผลงาน ส่วนการมุ่งคน หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่กระทำโดยมุ่งการเปิดรับและความเป็นมิตร จะให้ความสำคัญกับความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาโดยศึกษาเชิงพฤติกรรมประกอบด้วย (สมยศ นาวีการ, 2554)

Blake and Mouton กล่าวถึงภาวะผู้นำที่ดี จะมีปัจจัย 2 อย่างคือ คน (People) และ ผลผลิต (Product) ซึ่งแต่ละอย่างจะเป็นตัวที่กำหนดลักษณะและคุณภาพของคนเป็น 1 – 9 และ กำหนดผลผลิตเป็น 1 – 9 เช่นกัน ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าถ้าคนมีคุณภาพสูงก็จะส่งผลให้ผลผลิต มีปริมาณและคุณภาพสูงตามไปด้วย เรียกรูปแบบนี้ว่า Nine-Nine Style (9, 9 style) หรือการบริหาร จัดการแบบตาข่าย โดยรูปแบบของการบริหารจะแบ่งลักษณะเด่น ๆ ของผู้นำไว้ 5 แบบ ดังนี้

1. แบบมุ่งงาน (Task-Oriented/Authority Compliance) แบบ 9,1 โดยผู้นำ จะมุ่งแต่เรื่องงานเป็นหลัก (Production Oriented) มีพฤติกรรมแบบเผด็จการ และสนใจคนน้อย ซึ่ง ผู้บริหารจะวางแผนกำหนดแนวทางการปฏิบัติ และออกคำสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม โดย เน้นแต่ผลผลิต ไม่สนใจความสัมพันธ์ของผู้ร่วมงาน

2. แบบมุ่งคนสูง (Country Club Management) แบบ 1,9 ผู้นำจะเน้นการ ใช้มนุษยสัมพันธ์และเน้นความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน ไม่คำนึงถึงผลผลิตขององค์กร ส่งเสริมให้ ทุกคนมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว จะมุ่งผลงานและไม่สร้างความกดดันแก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยผู้บริหารเชื่อว่าบุคลากรสามารถทำงานได้อย่างมีความสุขจึงไม่จำเป็นต้องมี การควบคุมการทำงาน คล้าย ๆ กับการทำงานในครอบครัวที่เน้นความพึงพอใจเป็นหลัก เพื่อ หลีกเลี่ยงการต่อต้านจากผู้ใต้บังคับบัญชา

3. แบบมุ่งงานต่ำมุ่งคนต่ำ (Impoverished) แบบ 1,1 ผู้บริหารสนใจคน และสนใจงานน้อยมาก ใช้ความพยายามเล็กน้อยเพื่อให้งานดำเนินไปตามเป้าหมาย โดยผู้บริหารจะมีอำนาจในการสั่งการต่ำ ขาดภาวะผู้นำ และมักจะมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำเป็นส่วน ใหญ่ เพราะมีการประสานงานกับผู้ใต้บังคับบัญชาน้อยมาก

4. แบบทางสายกลาง (Middle of The Road Management) แบบ 5,5 ผู้บริหารคาดหวังผลงานที่ได้เท่ากับขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน โดยใช้ระบบราชการที่มีการ กำหนดแผนละเอียดแบบ ทำให้ได้ผลงานที่ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ เน้นความพึงพอใจ เป็นหลัก หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจ และยอมรับผลที่เกิดขึ้นตามความคาดหวังของผู้บริหาร หลีกเลี่ยง การทำงานที่เสี่ยงเกินไป มีการประนีประนอมในการจัดการกับความขัดแย้ง โดยมีการจัดตั้ง คณะกรรมการในการทำงาน ซึ่งผู้ใต้บังคับบัญชาคาดหวังว่าผลประโยชน์ที่ได้รับจะมีความ เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

5. แบบทำงานเป็นทีม (Team Management) แบบ 9,9 ผู้บริหารจะให้ ความสนใจในเรื่องงานและขวัญกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา คือความต้องการของหน่วยงานและ ความต้องการของคนทำงานต้องไม่ขัดแย้งกัน ซึ่งจะเน้นการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานสนุก ผลสำเร็จของงานจะเกิดจากความรู้สึกของ

ผู้ร่วมงานในการพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชาทำให้เกิดความไว้วางใจ มีการให้เกียรติและเคารพนับถือซึ่งกันและกัน โดยผู้บริหารจะเชื่อว่าเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเท่านั้น แต่อำนาจสั่งการและอำนาจการปกครองยังอยู่ที่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีการยอมรับความสามารถของแต่ละบุคคลทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

ดังนั้น ทฤษฎีเชิงพฤติกรรม (Behavioral Theories) จึงนำมาใช้ในงานวิจัยนี้เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์การวิจัย 1 ข้อ คือ เพื่ออธิบายการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย เนื่องจากการจัดการความเสี่ยงขึ้นอยู่กับผู้ที่นำไปปฏิบัติของแต่ละพื้นที่ขึ้นอยู่กับคนและสถานที่ที่นำไปใช้แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศ และการสื่อสาร และด้านติดตามและประเมินผล เมื่อผู้ปฏิบัติงานมีผู้นำที่เหมาะสมและมีผู้ใต้บังคับบัญชาที่ดี ก็จะทำให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM)

ความหมายของการจัดการความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยงหรือการควบคุมภายใน (COSO) เป็นพื้นฐานของการกำกับดูแลภายในหน่วยงานที่มีการนำมาใช้ในหลาย ๆ หน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือการจัดทำแผนการจัดการความเสี่ยงหรือควบคุมภายในของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ จัดทำตามที่สมาคมผู้ตรวจสอบภายในสหรัฐอเมริกา (The Institute of Internal Auditors หรือ IIA) และสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (The Institute of Internal Auditors of Thailand หรือ IIAT) เสนอแนะตามกรอบของ COSO ถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้บริหารขององค์กรต่าง ๆ นำไปใช้เป็นกรอบในการออกแบบและสร้างระบบการจัดการความเสี่ยงให้องค์กรมีการควบคุมกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) คือเมื่อองค์กรขยายใหญ่ขึ้นผู้บริหารไม่สามารถจะมาดูแลการบริหารงานได้อย่างทั่วถึง จำเป็นต้องมีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงอยู่ในทุก ๆ กระบวนการของการดำเนินงานด้วย

การจัดการความเสี่ยง หมายถึง ระบบการควบคุม กระบวนการในการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานร่วมกันกำหนดขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจที่สมเหตุสมผลว่าการบริหารและการปฏิบัติงานจะบรรลุเป้าหมายของการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ครอบคลุมถึงกระบวนการในการจัดการ วิธีการ หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการองค์กร (กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, 2546)

การจัดการความเสี่ยง หมายถึง วิธีการปฏิบัติงานในองค์กรภายใต้การควบคุมของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้บริหารมั่นใจได้ว่าการดำเนินงานภายในองค์กรจะเป็นไปอย่างมีระบบ (การควบคุมภายในตามแนวคิด COSO, 2548)

การจัดการความเสี่ยง หมายถึง วิธีการและนโยบายที่วางไว้สำหรับการปฏิบัติในกิจการเพื่อที่จะให้ได้รับความมั่นใจว่ากิจการจะสามารถดำเนินการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนด (พยอม สิงห์เสน่ห์, 2544)

การจัดการความเสี่ยง หมายถึง มาตรการต่าง ๆ ที่ฝ่ายบริหารนำมาใช้ในองค์กร เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปตามนโยบายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินจากการทุจริตทำให้ข้อมูลทางบัญชีและการเงินมีความน่าเชื่อถือ และสามารถค้นพบข้อผิดพลาดได้ตลอดเวลา (สมพงษ์ พรอุปถัมภ์, 2545)

การจัดการความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานที่ทุกคนในองค์กรตั้งแต่คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนมีบทบาทความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ (อุษณา ภัทรมนตรี, 2547)

การจัดการความเสี่ยง หมายถึง การจัดโครงสร้างองค์กร การแบ่งส่วนงาน การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และวิธีการปฏิบัติงาน โดยสามารถควบคุมตรวจสอบยืนยันซึ่งกันและกันได้ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร (เมตตา ศรีโพธิ์ชัย, 2547)

การจัดการความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการทำงานเป็นผลมาจากการออกแบบโดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคลากรอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าองค์กรจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2548)

โดยสรุปแล้ว การจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพ มีความเชื่อถือได้ของรายงานการตรวจสอบภายใน และมีการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือด้านการจัดการประเภทหนึ่งที่นำมาช่วยในการบริหารงาน และเป็นกลไกพื้นฐานสำคัญของกระบวนการกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการป้องกันและรักษาทรัพย์สิน การใช้ทรัพยากรของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม มีการปฏิบัติตามนโยบายที่วางไว้ มีความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, 2544)

โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

1) การจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการ (Process) ต่อเนื่องและแฝงอยู่ (Built in) ในการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ฝ่ายบริหารควรนำการจัดการความเสี่ยงมาใช้ให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงาน เช่น การวางแผน (Planning) การดำเนินการ (Executing) และการติดตามประเมินผล (Monitoring)

2) การจัดการความเสี่ยง เกิดขึ้นได้โดยบุคลากรในองค์กรทุกระดับเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการทำให้มีการจัดการความเสี่ยงเกิดขึ้น ฝ่ายบริหารเป็นผู้รับผิดชอบการจัดให้มีระบบควบคุมภายใน โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ วางกลไกการควบคุม และกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการติดตามประเมินผลการจัดการความเสี่ยง

3) การจัดการความเสี่ยง ให้ความมั่นใจว่าจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนอย่างสมบูรณ์ แต่อาจจะมียปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น การใช้ดุลยพินิจผิดพลาด การสมรู้ร่วมคิด การปฏิบัติผิดกฎหมาย ระเบียบและกฎเกณฑ์ที่กำหนด นอกจากนี้การวางระบบการจัดการความเสี่ยงต้องคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับ

กำหนดแนวคิดการจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ต้องจัดทำเป็นขั้นตอน เพื่อสร้างความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ 3 ประการ ดังนี้ (อุษณีย์ ภัทรมนตรี , 2547)

1) การดำเนินงาน (Operation : O) หมายถึง การปฏิบัติงานและการบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการดูแลรักษาทรัพย์สิน ป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในองค์กร

2) การรายงานทางการเงิน (Financial : F) จัดทำขึ้นใช้ภายในและภายนอกองค์กร ให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้และต่อทันเวลา

3) การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance : C) กับการดำเนินงานรวมทั้งการปฏิบัติตามนโยบาย และวิธีการปฏิบัติงานที่องค์กรได้กำหนดขึ้น

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (2548 : 27) มีแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

1) การจัดการความเสี่ยง เกิดขึ้นโดยคนในองค์กรเป็นผู้สร้างขึ้น เช่น คณะกรรมการองค์กร ผู้บริหาร หรือบุคลากรอื่น ๆ ผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กร โดยผู้บริหารระดับสูง จะมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการกำหนดทิศทาง ดังนั้นคณะกรรมการหรือผู้บริหารองค์กรจึงเป็นส่วนสำคัญในการจัดให้มีการจัดการความเสี่ยง

2) การจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและแทรกอยู่ในกิจกรรมต่างๆขององค์กร หรือแฝงอยู่ในการดำเนินธุรกิจของผู้บริหาร

3) การจัดการความเสี่ยง ไม่ว่าจะได้รับการออกแบบมาดีเพียงใดแต่ไม่ได้เป็นหลักประกันที่สมบูรณ์ เนื่องด้วยข้อจำกัดของการควบคุมจึงให้ความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลเท่านั้น

The Committee of Sponsoring Organization of the treadway Commission : Enterprise Risk Management หรือ COSO : ERM (จันทนา สาขากร, 2554) ให้ความหมายว่า ผู้บริหารและบุคลากรภายในองค์กรร่วมกันกำหนดขึ้น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนด กลยุทธ์ วางแผนในทุกระดับ และแทรกอยู่ในฝ่ายงานทุกฝ่าย โดยออกแบบให้สามารถระบุเหตุการณ์ที่มีความเป็นไปได้ ซึ่งมีผลกระทบต่อองค์กรและการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยพื้นฐานแนวคิดว่าองค์กรจะดำเนินอยู่ได้เมื่อมีการสร้างมูลค่าหรือคุณค่าเพิ่มให้ผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ดังนั้นการจัดการความเสี่ยงจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารจัดการกับความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมาย

โดยสรุปแล้ว การจัดการความเสี่ยง เป็นสิ่งสำคัญที่แฝงอยู่ในทุก ๆ หน่วยงานและมีอยู่ในส่วนประกอบของการปฏิบัติงาน เกิดขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในองค์กรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

วัตถุประสงค์ของการจัดการความเสี่ยง

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (2544 : 1) กำหนดการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

1) ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ได้แก่ การดำเนินงานและการใช้ทรัพยากรของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรวมถึงการดูแลทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหลของข้อมูล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในหน่วยรับตรวจ

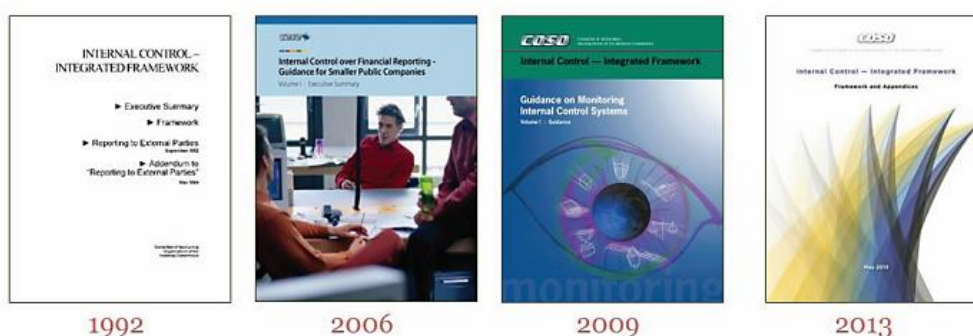
2) ความเชื่อถือได้ของการรายงานการตรวจสอบ ได้แก่ การจัดทำรายงานการตรวจสอบที่ใช้ภายในและภายนอกหน่วยรับตรวจให้เป็นไปอย่างถูกต้องเชื่อถือได้และทันเวลา

3) การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยรับตรวจรวมทั้งการปฏิบัติตามนโยบายและวิธีการปฏิบัติงานที่หน่วยรับตรวจได้กำหนดขึ้น

พัฒนาการของกรอบแนวคิดการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน COSO

มาตรฐาน COSO ได้รับการยอมรับในด้านการจัดการความเสี่ยงหรือการควบคุมภายในและมีพัฒนาการโดยการออกแบบแนวทางด้านการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมหลัก ๆ จำนวน 2 ครั้ง ในปี 2006 เป็นแนวทางด้านการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies) และปี 2009 เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม (Guidance on Monitoring of Internal Control) ปัจจุบันเป็นครั้งที่ 3 ปี 2013 การจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน COSO 2013 (COSO Internal Control- Integrated 2013 Framework Framework and Appendices) เป็นการปฏิรูปจากกรอบเดิม เพื่อให้การจัดการความเสี่ยงมีโครงสร้างที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยยังคงองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และวัตถุประสงค์ของการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน 3 ด้าน ที่เพิ่มเติมคือหลักการ 17 หลักการ เพื่อสนับสนุน 5 องค์ประกอบหลักของการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในให้ชัดเจนขึ้น (กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, 2546)

COSO Overview – Internal Control Publications

ภาพที่ 2.1 : พัฒนาการของ COSO

ที่มา : <http://tanya-nps.blogspot.com/2014/09/coso.html>

องค์ประกอบของการจัดการความเสี่ยงตามแนวคิด COSO ERM

มีองค์ประกอบ 8 ประการ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment : IE) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดกรอบบริหารความเสี่ยง ประกอบไปด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงาน บุคลากร กระบวนการทำงานภายในองค์กร ระบบสารสนเทศ ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นต้น สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดทิศทางของกรอบการบริหารความเสี่ยง

2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting : OS) เพื่อให้ความสอดคล้องกับกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ ในการวางเป้าหมายบริหารความเสี่ยงให้ชัดเจนและเหมาะสม

3) การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification : EI) เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรทั้งที่เกิดจากภายในและภายนอกองค์กร เช่น การปฏิบัติงาน นโยบายการบริหารงาน บุคลากร การเงิน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ ภาษีอากร เพื่อให้ผู้บริหารสามารถวางแผน และกำหนดแนวทางในการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

4) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment : RA) พิจารณาโดยจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ซึ่งประเมินจากโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร

5) การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response : RR) เป็นการดำเนินการหลังจากที่องค์กรบ่งชี้ความเสี่ยงขององค์กร และประเมินความสำคัญของความเสี่ยงแล้ว โดยนำความเสี่ยงไปดำเนินการตอบสนองด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อลดความสูญเสียหรือโอกาสที่จะเกิดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

6) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities : CA) ดำเนินการหลังจากที่องค์กรสามารถบ่งชี้ความเสี่ยงขององค์กร และประเมินความสำคัญแล้ว โดยนำความเสี่ยงไปดำเนินการตอบสนองด้วยวิธีที่เหมาะสม เพื่อลดความสูญเสียหรือโอกาสที่จะเกิดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

7) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication : IC) จะต้องมีการสื่อสารสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ให้เป็นไปตามกรอบ และขั้นตอนการปฏิบัติที่องค์กรกำหนด

8) การติดตามประเมินผล (Monitoring : M) ในองค์กรต้องมีการติดตามผล เพื่อทราบถึงการดำเนินการว่ามีความเหมาะสม และสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบแนวคิดเดิมของ COSO กับแนวคิดใหม่ โดยเน้นเรื่องการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ดังตารางต่อไปนี้

ลำดับ	แนวคิด COSO เดิม	แนวคิด COSO ERM ใหม่
1	สภาพแวดล้อมการควบคุม	สภาพแวดล้อม
2		การกำหนดวัตถุประสงค์
3		การบ่งชี้เหตุการณ์
4	การประเมินความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง
5		การตอบสนองความเสี่ยง
6	กิจกรรมการควบคุม	กิจกรรมการควบคุม
7	ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร	ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร
8	การติดตามประเมินผล	การติดตามประเมินผล

การจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในตามแนวคิดใหม่ COSO - ERM เน้นแนวคิดกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยนำองค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง 5 ประการเดิมมาปรับใหม่ให้เหมาะสม และให้องค์กรสามารถขยายจากกรอบเดิมมาเป็นกรอบการบริหารความเสี่ยงได้ง่ายยิ่งขึ้น (จันทนา สาขากร, 2554)

ประโยชน์ที่หน่วยงานจะได้รับจากการมีระบบการจัดการความเสี่ยงที่ดี

- 1) การดำเนินงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่า
- 3) มีข้อมูลและรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง ครบถ้วนเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในประกอบการตัดสินใจ
- 4) การปฏิบัติในองค์กรเป็นไปอย่างมีระบบและอยู่ในกรอบของระเบียบข้อกำหนด กฎหมาย ที่วางไว้
- 5) เป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานได้อย่างดี

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในและรายงานการตรวจสอบ

แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน

บทบาทของผู้บริหารภายในองค์กรที่มีการบริหารงานสมัยใหม่ในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีตลอดทั้งมีการปรับปรุงข้อกำหนด ระเบียบ ข้อบังคับ เช่น การออกกฎหมายบริษัทมหาชน จำกัด, การออกข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ให้บริษัทต้องมีหน่วยตรวจสอบภายใน (Internal Audit Function) และคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) หรือในหน่วยงานมีการกำหนดให้องค์กรรัฐและวิสาหกิจทุกแห่งต้องมีหน่วยตรวจสอบภายใน และคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งเป็นแรงกดดันอย่างรุนแรงที่องค์กรดังกล่าวต้องมีกิจกรรมการตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบภายในขึ้น

การตรวจสอบภายใน เป็นกิจกรรมที่ให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเป็นอิสระและเที่ยงธรรม โดยการเพิ่มมูลค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานภายในองค์กร และช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด การประเมินและการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ (กรมบัญชีกลาง, 2545)

การตรวจสอบภายใน เป็นกิจกรรมที่กระทำโดยพนักงานภายในองค์กร เริ่มจากการสอบทานวิเคราะห์ และประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานทั่วทั้งองค์กร ในเรื่องบัญชีการเงิน และการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ เพื่อเป็นกลไกการควบคุมสำคัญในการปรับปรุง พัฒนา ประสิทธิภาพและการควบคุมกำกับกิจการที่ดี ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายขององค์กร และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด (เจริญ เกษภูววัลย์, 2545)

การตรวจสอบภายใน เป็นการดำเนินงานที่สนับสนุนให้บรรลุผลสำเร็จ มี 4 วัตถุประสงค์ ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ นอกจากนี้การตรวจสอบภายในจะสามารถประสบความสำเร็จและเป็นประโยชน์ต่อกิจการได้นั้น ปัจจัยด้านความรู้และทักษะของผู้ตรวจสอบภายในเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญต่อการปฏิบัติงาน 4 ด้าน ได้แก่ 1. ทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ 2. การรู้จักเครื่องมือและเทคนิคการบริหาร 3. มาตรฐาน ทฤษฎี และด้านการตรวจสอบภายใน 4. ความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ในการตรวจสอบ (อุษณา ภัทรมนตรี, 2558)

โดยสรุปแล้ว การตรวจสอบภายในเป็นการที่องค์กรทำการประเมินผลได้โดยอิสระปราศจากการแทรกแซงในการทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผล โดยดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้สมาชิกขององค์กรปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำเสนอ วิเคราะห์ ประเมิน ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา ซึ่งผล

การดำเนินงานตรวจสอบภายในจะอยู่ในรูปของรายงานผล ซึ่งมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารรวมถึงการสนับสนุนให้มีการจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพภายในได้งบประมาณที่เหมาะสม

รายงานการตรวจสอบภายใน

ตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2542 กำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานหรือผลการตรวจสอบภายในหลังเสร็จสิ้นกระบวนการตรวจสอบ และให้มีการติดตามผลการตรวจสอบ ซึ่งการรายงานผลการตรวจสอบเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ตรวจสอบภายใน เพราะเป็นการรายงานผลการตรวจสอบจากข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ วิเคราะห์ผลกระทบ ตลอดจนข้อเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงแก้ไขที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร ดังนั้นการรายงานผลการตรวจสอบจะสะท้อนผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์กรและผู้ตรวจสอบภายในขององค์กรนั้น ๆ ต่อผู้บริหาร (กรมบัญชีกลาง, 2549)

ประเภทของรายงานผลการตรวจสอบ (กรมบัญชีกลาง, 2549)

- 1) รายงานระหว่างกาล (Interim Report) จัดทำขึ้นทันทีเมื่อพบปัญหาหรือเรื่องสำคัญที่จะต้องแก้ไขเร่งด่วน และมีผลกระทบต่อความเสียหายขององค์กร นอกจากนี้ยังใช้ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงขอบเขตของการตรวจสอบ หรือยืดระยะเวลาโครงการตรวจสอบ รายงานระหว่างกาลอาจเป็นการรายงานด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้
- 2) รายงานสรุป (Summary Report) จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอผู้บริหารหรือหัวหน้าส่วนราชการ โดยสรุปภาพรวมของการตรวจสอบ
- 3) รายงานการตรวจสอบครั้งสุดท้าย (Final Audit Report) จัดทำหลังจากมีการประชุมสรุปผลการตรวจสอบและต้องจัดทำทุกครั้งแม้ว่าจะได้มีการรายงานระหว่างกาลแล้ว หรือหน่วยรับตรวจได้ดำเนินการแก้ไขตามประเด็นที่ตรวจพบเรียบร้อยแล้ว
- 4) สรุปรายงานการตรวจสอบประจำปี (Annual Reports) มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารระดับสูง และหัวหน้าผู้ตรวจสอบภายในเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาภาพรวมการตรวจสอบในรอบปีที่ผ่านมา

2.4 ความเป็นมาของเทศบาลและการจัดการความเสี่ยงของรัฐ

ความเป็นมาของเทศบาล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะประกอบด้วย องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล รูปแบบการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) โดยรัฐบาลจะกระจายอำนาจทางการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ มีการประกาศและแนวทางการมอบอำนาจนั้นไว้เป็นกฎหมายหรือนโยบายที่สำคัญ ซึ่งมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีทรัพย์สินและงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีอำนาจหน้าที่ชัดเจน มีบุคลากร ผู้บริหารและสภาที่มาจากการเลือกตั้ง โดยจะทำหน้าที่ให้บริการประชาชนภายในอาณาบริเวณหนึ่ง ๆ องค์กรที่รับมอบอำนาจที่รัฐบาลกลางสละอำนาจ เรียกว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” (โกวิทย์ พวงงาม, 2552:4-5) ถือเป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลและตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ได้รับการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการกำหนดรูปแบบการปกครองของตนเองให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ มีอิสระในการดำเนินการบริหารงานคลังและให้การบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ซึ่งมีลักษณะที่สอดคล้องเป็นระบบเดียวกันสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ปีพ.ศ. 2476 มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทยและกำหนดให้เทศบาลเป็นองค์กรบริหารรูปหนึ่งของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ขึ้น ถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารปกครองตนเองของเทศบาล

ปีพ.ศ. 2478 มีการจัดตั้งเทศบาลเป็นครั้งแรกตามพระราชบัญญัติการจัดระเบียบเทศบาล ในปีพ.ศ. 2476 การยกฐานะสุขาภิบาลที่มีอยู่เดิม 35 แห่งขึ้นเป็นเทศบาล และได้ปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวอยู่เป็นระยะ

ปีพ.ศ. 2496 มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาลขึ้น โดยใช้แทนกฎหมายเก่าทั้งหมด และมีการใช้กฎหมาย พ.ร.บ.เทศบาล (โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมอยู่เป็นระยะ) จนถึงปัจจุบัน (2541) มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติหมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

ปีพ.ศ. 2542 มีการปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ 10) เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2542

หน่วยงานกองคลังของเทศบาล

ส่วนการคลังจะมีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีและทะเบียนรับ – จ่ายเงินทุกประเภท, งานเกี่ยวกับการเงิน, การเบิกจ่ายเงิน, การเก็บรักษาเงิน, การนำส่งเงิน, การฝากเงิน, การตรวจเงินเทศบาล, รวบรวมสถิติเงินได้ประเภทต่าง ๆ, การขยายเวลาเบิกจ่ายงบประมาณ, การหักภาษีและนำส่งรายงานเงินคงเหลือประจำ, การรับและจ่ายขาดเงินสะสมของเทศบาล, การยืมเงินทศรองราชการ, การจัดหาผลประโยชน์จากสิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สิน, ตรวจสอบงานของจังหวัดและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, การเร่งรัดใบสำคัญและเงินยืมค้างชำระ, การจัดเก็บภาษี, การประเมินภาษี, การเร่งรัดจัดเก็บรายได้, การพัฒนารายได้, การออกใบอนุญาตและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ, การตรวจสอบใบสำคัญ, ฎีกาเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จ บำนาญ และสามารถปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

การจัดการความเสี่ยงในภาครัฐ

ในอดีตที่ผ่านมาการบริหารงานของภาครัฐได้มีการจัดการความเสี่ยงหรือการควบคุมภายในตามที่กระทรวงการคลังประกาศให้ใช้ อาจอยู่ในรูปของกฎหมาย ระเบียบ ระบบบัญชี หนังสือสั่งการ และหนังสือตอบข้อหารือต่าง ๆ โดยเน้นการควบคุมด้านการเงิน บัญชี และการปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดไว้ ซึ่งจะไม่ครอบคลุมถึงด้านการจัดการอื่น ๆ ดังนั้นระบบการจัดการความเสี่ยงหรือการควบคุมภายในที่ดีจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานและประสิทธิภาพ เพราะถ้าระบบการจัดการความเสี่ยงของรัฐยังไม่ครอบคลุมอาจทำให้เกิดการรั่วไหลของข้อมูลมีการทุจริตและประพฤติไม่ชอบ ซึ่งในภาครัฐปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากการมอบหมายงานและการกำหนดหน้าที่ในองค์กรไม่เหมาะสม การควบคุมและการตรวจสอบยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ตลอดจนขาดการติดตามประเมินผลความเสี่ยง (พัชราภรณ์ เชี่ยววัฒนา, 2554)

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ข้อ 7.5 กำหนดให้ใช้มาตรการเพื่อส่งเสริมและกำกับให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งกำหนดแผนการสร้างความปลอดภัยและป้องกันการทุจริตในระบบราชการ (www.dmr.go.th) และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อ 26 ตุลาคม 2544 โดยกำหนดให้หน่วยรับตรวจ (หน่วยงานภาครัฐ) นำมาตรฐานการจัดการความเสี่ยงที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไปใช้เป็นแนวทางจัดวางระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ในระเบียบฯ บังคับใช้ และเมื่อหน่วยตรวจรับตรวจเสร็จสิ้นแล้ว ให้มีการติดตาม

ประเมินผลของระบบการจัดการความเสี่ยงที่ได้จัดให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปแล้ว รายงานผลการดำเนินการประเมินระบบการจัดการความเสี่ยงต่อผู้กำกับดูแล คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง 90 วัน หลังสิ้นปีงบประมาณ เพื่อให้หน่วยรับตรวจมีแนวทางในการจัดระบบการจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน และการใช้จ่ายเงิน ทรัพย์สินของประเทศชาติ ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ตามข้อที่ 5 และข้อที่ 6 ดังนี้

รายละเอียดข้อ 5 ให้หน่วยรับตรวจจัดวางระบบการจัดการความเสี่ยงโดยใช้มาตรฐานการควบคุมภายใน โดยอย่างน้อยต้องแสดงข้อมูล ดังนี้

- 1) สรุปภารกิจและวัตถุประสงค์การดำเนินงานที่สำคัญในระดับหน่วยงานรับตรวจ และระดับกิจกรรม
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการควบคุม โดยเฉพาะเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ และจริยธรรมของผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรในหน่วยรับตรวจ
- 3) ความเสี่ยงที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการความเสี่ยง
- 4) ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่สำคัญตามความเหมาะสมที่อาจมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการความเสี่ยง
- (5) ผู้รับผิดชอบประเมินระบบการจัดการความเสี่ยง และวิธีการติดตามประเมินผล

รายละเอียดข้อ 6 ให้ผู้รับตรวจรายงานผลต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้กำกับดูแลและคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายใน 90 วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ หรือปีปฏิทินแล้วแต่กรณี เว้นแต่การรายงานครั้งแรกให้กระทำภายในสองร้อยสี่สิบวันนับจากวันวางระบบการควบคุมภายในแล้วเสร็จ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ระบบการจัดการความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจมีการใช้มาตรฐานตามระเบียบนี้หรือไม่
- 2) รายงานผลการประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการจัดการความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งสรุปผลการประเมินแต่ละองค์ประกอบของการจัดการความเสี่ยง ทั้ง 5 องค์ประกอบ
- 3) จุดอ่อนของการจัดการความเสี่ยง ข้อเสนอแนะ และแผนการปรับปรุง

2.5 ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงานการคลัง

การตรวจสอบเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี เงินนอกงบประมาณ การเบิกจ่ายเงินเหลือมีปี การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนเฉพาะกิจของหน่วยงานคลัง ประกอบด้วย ด้านการเงิน, ด้านบัญชี, ด้านพัสดุและเบิกจ่าย และด้านจัดเก็บรายได้ ภายใต้ตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และหนังสือสั่งการต่าง ๆ เช่น

ด้านการเงินและบัญชี

- พระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ. 2534
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฯ
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2558
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. 2555 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฯ
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฯ
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินเดือน เงินค่าตอบแทน พ.ศ. 2547
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547

ด้านพัสดุ

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติมฯ
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543
- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

ด้านจัดเก็บรายได้

- พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- พระราชบัญญัติภาษีป้าย
- พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยแผนภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2550
- พระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2529
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเรื่อง ยึด आयัด ขายทอดตลาด พ.ศ. 2551

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิลปะพร ศรีจันทเพชร (2548) ได้ศึกษาถึงการนำการบริหารความเสี่ยงตามหลักของ COSO มาใช้ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร รองลงมาคือด้านกิจกรรมควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ และด้านการติดตามประเมินผลตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ และการตอบสนองความเสี่ยง เมื่อพิจารณาการบริหารความเสี่ยงรวมในแต่ละอุตสาหกรรม โดยใช้หลักการคำนวณค่าเฉลี่ยรวมแต่ละองค์ประกอบ พบว่ามีเพียงกลุ่มอุปโภคที่มีการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มวัสดุดิบ และสินค้าอุตสาหกรรม ธุรกิจการเงิน การเกษตร และอุตสาหกรรมอาหาร เทคโนโลยี ทรัพยากร บริการ และอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง สรุปได้ว่ามีเพียงกลุ่มสินค้าอุปโภคและธุรกิจการเงินเท่านั้นที่มีการปฏิบัติในองค์ประกอบ COSO ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในเกณฑ์มากอย่างครบถ้วนทุกองค์ประกอบ

ธนัชชา โยธาทัย (2549) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยง ส่งผลเชิงบวกต่อการดำเนินงานและเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้สหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถดำเนินธุรกิจให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งยังให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะบุคลากรเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับกระบวนการดำเนินงานและการบริการที่ดี ซึ่งจะนำไปสู่ความพึงพอใจของลูกค้าและผลการดำเนินงานที่ดี ตลอดจนการดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนของสหกรณ์การเกษตร

กุศมา โสเทียว (2549) ได้ศึกษา ผลกระทบของประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง และสภาพแวดล้อมธุรกิจที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี พบว่านักบัญชีบริษัทจดทะเบียนมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม และด้านการติดตามและประเมินผล จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบของประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง พบว่า (1) ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี ด้านความเข้าใจได้ และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (2) ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และ (3) ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีโดยรวม ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบกันได้

วัชรวิทย์ พรหมเรืองรอง (2549) ได้ศึกษา การประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการจัดการความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าการประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการจัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม โดยรวมดำเนินการอยู่ในระดับดี เป็นกิจกรรมการควบคุมในเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเหมาะสมเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ เมื่อพิจารณาถึงกิจกรรมการควบคุมที่หน่วยงาน พบว่ามีการแบ่งแยกหน้าที่ของผู้บริหารมีมาตรการอย่างรัดกุมเพียงพอ มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานแต่ละระดับไว้ อย่างชัดเจน ก่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สุวินชา การพัชชี และอภิรดา สุทธิสานนท์ (2558) ได้ศึกษา การวิเคราะห์ ประสิทธิภาพระบบการจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม จากผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 แห่ง รวมทั้งสิ้น 2,029 คน พบว่า 1. ปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านอายุ และประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพ ส่วนการจัดการความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO ต่างกัน ในด้านการประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการติดตามและประเมินผล 2. ปัจจัยด้านการบริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องมาจาก ปัจจัยด้านการบริหาร คือ การสนับสนุนของผู้บริหาร/และการจัดการในองค์กร, ความพร้อมของบุคลากร/และการฝึกอบรม, นโยบายขององค์กร/และกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน, การประสานงานและงบประมาณ ต่างก็เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การบริหารงานและการดำเนินงานให้

บรรลุดัตถุประสงค์ และมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO เช่น มีการจัดโครงสร้างสายงาน, การบังคับบัญชาชัดเจน เหมาะสมกับขนาดและลักษณะของงาน, ผู้บริหารมีการพิจารณากิจกรรมการควบคุมที่เหมาะสมและเพียงพอกับระดับความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย มีการประชุมร่วมกันเพื่อระบุปัจจัยเสี่ยง และโอกาสของความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยลำดับความสำคัญของความเสี่ยง มีการจัดการกับความเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม 3. ปัจจัยด้านการบริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการดำเนินงาน พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยด้านการบริหารคือ การสนับสนุนของผู้บริหาร/และการจัดการในองค์กร ความพร้อมของบุคลากร/และการฝึกอบรม นโยบายขององค์กร/และกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน การประสานงานและงบประมาณ ต่างก็เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การบริหารงานและการดำเนินงาน บรรลุดัตถุประสงค์ และมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการดำเนินงานเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานของงานปริมาณงานที่ได้รับเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้รวดเร็วและทันเวลา ปริมาณงานที่ได้เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินงานแล้ว ได้ปริมาณงานเป็นที่พึงพอใจ มีการกำหนดความสำคัญของงานเพื่อบริหารเวลาในการจัดการงาน มีการลำดับงานที่จะทำก่อนหลังตามความสำคัญและเร่งด่วนเพื่อประสิทธิผลของงาน บุคลากรมีความพยายาม และทุ่มเทให้กับงานขององค์กร มีการจัดการคนเข้าทำงานตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่ตรงกับงานนั้น การใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่าและประหยัดทำให้เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด มีการบริหารค่าใช้จ่าย เช่น วัสดุ คน และเวลาในการปฏิบัติงานเพื่อไม่ให้เกิดการสูญเสียเปล่าเกินความจำเป็น ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการดำเนินงาน

กมลวรรณ พุฒชาติ (2553) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความเสี่ยงโดยการประเมินตนเอง (Control Self-Assessment CSA) ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พบว่า พนักงานที่มีอายุต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการจัดการความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO แตกต่างกันในด้านการประเมินความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ และพบว่าพนักงานมีความรู้ความเข้าใจในการนำระบบการจัดการความเสี่ยงมาใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

อรุณ คงรุ่งโชค (2557) ได้ศึกษา พฤติกรรมการฉ้อราษฎร์บังหลวงส่งผลต่อความเสื่อมของเครื่องมือควบคุมหลักธรรมาภิบาล : มุมมองของผู้ตรวจสอบภายในในองค์กรบริหาร เก็บข้อมูลจาก 169 หน่วยงาน พบว่า พฤติกรรมการฉ้อราษฎร์บังหลวงที่นิยมใช้กันเป็นส่วนใหญ่ในองค์กรบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ของไทย คือ การสมรู้ร่วมคิดเป็นทีมและการใช้เครือญาติเป็นเครื่องมือในการฉ้อราษฎร์บังหลวง ในขณะที่รูปแบบการฉ้อราษฎร์บังหลวงที่นิยมใช้กัน

เป็นส่วนใหญ่ในองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ของไทย คือ การวิ่งเต้นเพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการและงานจากองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ของไทยด้วยรูปแบบการให้สินบนแก่ผู้มีอำนาจในการอนุมัติโครงการ ในขณะที่เดียวกันการที่ระบบการจัดการความเสี่ยงและตรวจสอบภายในขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการป้องกัน คั่นพบ และขัดขวางความเสี่ยงที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตและการฉ้อราษฎร์บังหลวง เนื่องจากผู้ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ของไทยขาดความเป็นอิสระและความสามารถในการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อการประเมินความเพียงพอของระบบการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน นี่คือสาเหตุหลักที่นำไปสู่การขาดธรรมาภิบาลที่เข้มแข็งภายในองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ของไทย ดังนั้นควรจริงจังต่อการนำระบบการจัดการความเสี่ยงและตรวจสอบภายในเข้ามาใช้ในองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ของไทย เพื่อลดจำนวนการทุจริตและการฉ้อราษฎร์บังหลวงที่อาจเกิดขึ้น

จกณณีย์ สุริยวงค์ (2551) ได้ศึกษา แนวทางการจัดการความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามพนักงานการเงินและบัญชี หรือผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 แห่ง พบว่า เทศบาลมีระดับการจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับมากที่สุดและมีการจัดการความเสี่ยงในเรื่องทั่วไป เช่น อายุ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน จะอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

ชฎานิชฐ์ อรุณสิทธิ์ (2551) ได้ศึกษา ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการจัดการความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการความเสี่ยงในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 104 คน และผู้บริหาร จำนวน 10 คน พบว่า 1) ผลการดำเนินงานตามระบบการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานในการวางระบบมาตรฐานควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในพ.ศ. 2544 ประสบความสำเร็จในระดับสูง สามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้ถูกต้อง มีการวางแผนการปฏิบัติงานตามระบบการจัดการความเสี่ยงประจำปี มีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า มีระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ มีการนำส่งรายงาน ฯ คตง. (ข้อ 6) ของปีงบประมาณ 2550 ได้ตามกำหนด และมีการจัดเก็บเอกสารประกอบการจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วนสมบูรณ์ เป็นหมวดหมู่ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามระบบการจัดการความเสี่ยง ได้แก่ ด้านความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความมุ่งมั่นจริงจังของผู้บริหาร และการติดตามกำกับดูแลมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อผลการดำเนินงานตามระบบการจัดการความเสี่ยง 3) ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตามระบบการจัดการความเสี่ยงมีปัญหในระดับน้อย

ที่ผ่านมารายงานการตรวจสอบภายในที่เจ้าหน้าที่ส่งไปให้อำเภอหรือจังหวัดจะต้องนำกลับมาแก้ไข อยู่บ่อยครั้ง ทำให้เกิดความล่าช้าในการส่งรายงานการตรวจสอบภายในต่อไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

ชริดา แซ่ลี (2556) ได้ศึกษา การประเมินระบบการจัดการความเสี่ยงตามแนวทาง COSO ระบบงานบริการช่างและคลังพัสดุของ โครงการแกรนพาร์ค อพาร์ทเมนต์ โดยใช้แบบสอบถามจากผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 23 คน พบว่าประสิทธิผลการจัดการ ความเสี่ยงของระบบงานบริการช่างและคลังพัสดุโครงการแกรนพาร์คอพาร์ทเมนต์ตามแนวทาง COSO ทั้ง 5 องค์ประกอบ อยู่ในระดับดี โดยมีการปฏิบัติตามระบบการจัดการความเสี่ยงให้ สอดคล้องกับแต่ละปัจจัยขององค์ประกอบ ซึ่งส่งผลให้ระบบการจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง

อภิรดา สุทธิสานนท์ (2559) ได้ศึกษา การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการดำเนินงาน และการจัดการความเสี่ยงสำหรับบุคลากรจากหน่วยงานราชการกระทรวงศึกษาธิการ โดยเก็บ แบบสอบถามจากบุคลากรในหน่วยงานจำนวน 1,484 คน พบว่าความเสี่ยงในการดำเนินงานและ การจัดการความเสี่ยงตามกรอบวิธีปฏิบัติ COSO มีการจัดทำรายงานเพื่อเสนอผู้บริหารเป็นระยะ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งส่งผลเชิงบวกต่อการคุณภาพการบริหารงาน เนื่องจากผู้บริหารมีการกำกับติดตามและกำหนดให้ทบทวนการปฏิบัติงานเพื่อนำมาใช้ในการ ปรับปรุงการปฏิบัติงาน และมีการนำข้อมูลปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม, ด้านการประเมิน ความเสี่ยงกิจกรรม, ด้านการควบคุมสารสนเทศ และด้านการสื่อสารการติดตามประเมินผล มาใช้ ในการพิจารณาผลการดำเนินงานด้วย ทำให้ผู้บริหารสามารถคาดเดาความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ได้ อย่างแม่นยำมาก จึงส่งผลให้มีการตัดสินใจในทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงาน

วัชร พรรณเรืองรอง (2549) ได้ศึกษา การประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการ จัดการความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าการประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการ จัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมโดยรวมดำเนินการอยู่ในระดับดี มีการปฏิบัติตาม กฎระเบียบอย่างเหมาะสม เมื่อพิจารณาถึงกิจกรรมการควบคุมพบว่าการแบ่งแยกหน้าที่ของ ผู้บริหาร และมีมาตรการอย่างรัดกุมเพียงพอ มีการกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารและ ผู้ปฏิบัติงานแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน ส่งผลให้รายงานการตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพและ มีความน่าเชื่อถือ

Dessalegn (2007) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความเสี่ยงและการ ตรวจสอบภายใน (COSO) : กรณีศึกษาของเอธิโอเปียภาครัฐ พบว่าประสิทธิภาพในการจัดการ ความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อการตรวจสอบภายในและมีอิทธิพลอย่างมากต่อคุณภาพรายงานการ

ตรวจสอบภายใน ยกเว้นด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านกิจกรรมควบคุมไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

Amanda (2017) ได้ศึกษา ความแตกต่างในจุดอ่อนของการจัดการความเสี่ยงระหว่างนโยบายการเลือกตั้งของเทศบาล พบว่าเมืองที่มีหัวหน้าฝ่ายการเงินที่ได้มาจากการแต่งตั้งจะมีโอกาสรายงานจุดอ่อนได้น้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการเลือกตั้ง ซึ่งในการพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะมีจุดอ่อนในการจัดการความเสี่ยงและการค้นพบนี้ให้การสนับสนุนเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการเลือกตั้งมาจากการปฏิบัติหน้าที่ได้ดีกว่าที่ได้รับการว่าจ้างหรือแต่งตั้ง น่าจะเป็นเพราะความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากกระบวนการเลือกตั้งมีผลกระทบเชิงบวกต่อผลการปฏิบัติงาน สำหรับสภาเทศบาลเมืองและนายกเทศมนตรีจะเข้ามาช่วยลดจุดอ่อนการจัดการความเสี่ยง และช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพโดยรวมนอกจากนี้ยังพบว่าเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการเลือกตั้งมีความสัมพันธ์กับการจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร จะเห็นว่าเมืองต่าง ๆ ควรคำนึงถึงผลกระทบที่มีนัยสำคัญของการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปกครองเมือง

Mary et al. (2016) ได้ศึกษา จุดอ่อนในการจัดการความเสี่ยงและหลักฐานการจัดการกิจกรรมจริง พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างบริษัทที่รายงานถึงจุดอ่อนในการจัดการความเสี่ยงและการจัดการกิจกรรมจริง นอกจากนี้บริษัทที่ใช้การบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อวางแผนและกำหนดวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยจะแสดงให้เห็นว่าบริษัทที่นำระบบการจัดการความเสี่ยงมาใช้ในการดำเนินงาน มีนัยสำคัญต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน เนื่องจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องเข้าใจถึงวิธีการจัดกิจกรรมที่มีอยู่จริงให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของบริษัท

Moni (2014) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพของระบบการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อการกระจายอำนาจการคลัง โดยระบบการจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการโดยรัฐบาลริเจนซี่ (RG) ในย่าน Kupang และเขตภาคเหนือของติมอร์ตะวันออก โดยใช้คณะกรรมการขององค์กรการกุศลของคณะกรรมการ Treadway Commission (COSO) เก็บข้อมูลโดยแบ่งเป็นสองขั้นตอน ขั้นตอนแรกเริ่มต้นด้วยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ 100 คนจาก 300 คน เพื่อประเมินว่าองค์ประกอบการควบคุมใดที่เลวร้ายที่สุดในปัจจุบัน การใช้แบบจำลอง SERVQUAL เป็นเทคนิคการวิจัย พบว่าสภาพแวดล้อมการควบคุมแสดงให้เห็นถึงการใช้งานที่เลวร้ายที่สุดและส่วนใหญ่เกิดจากการขาดความมุ่งมั่นของผู้ปฏิบัติงานที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้บริหารระดับสูงให้เกิดความมุ่งมั่นน้อยลง ทั้งนี้ปัจจัยที่มีนัยสำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้บริหารระดับสูงมีความมุ่งมั่นที่ไม่ดีคือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ผลการศึกษายังพบว่าความขัดแย้งทางผลประโยชน์ทางสังคมเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารระดับสูงมีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงน้อยลง

ปีละธิดา อมรภิญโญ (2560) ได้ศึกษา การจัดการความเสี่ยงเพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืนของวิสาหกิจการผลิตขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนในประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เก็บข้อมูลทุติยภูมิจากงบการเงิน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ วิสาหกิจการผลิตขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 258 แห่ง พบว่า การจัดการความเสี่ยงที่ถูกนำไปปฏิบัติมากที่สุดคือการจัด โครงสร้างองค์กร กำหนดอำนาจสั่งการและความรับผิดชอบที่ชัดเจน อันดับสองคือ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม และ อันดับสามคือกิจกรรมการควบคุมผ่านทางนโยบายและพบว่า การจัดการความเสี่ยงของ COSO ERM 2013 มีอิทธิพลต่อความสำเร็จอย่างยั่งยืนโดยผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพบว่า มี 2 หลักการ ที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จอย่างยั่งยืนของวิสาหกิจการผลิตขนาดย่อม คือ 1) ความมุ่งมั่นในการมุ่งพัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ 2) กิจกรรมการควบคุมผ่านทางนโยบาย ดังนั้นหากวิสาหกิจการผลิตขนาดย่อมต้องการประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนอาจเลือกนำข้อปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงภายใต้ 2 หลักการดังกล่าวไปใช้มากกว่าหลักการอื่น ๆ

สุพรรณรัตน์ มาศรีรัตน์ (2552) ได้ศึกษา แนวทางการจัดการความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีขององค์กรบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้แบบสอบถาม หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าฝ่ายบัญชีการเงิน เจ้าหน้าที่บัญชีการเงิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชีการเงินขององค์กรบริหารส่วนตำบลจำนวน 54 คน พบว่ามีการจัดการความเสี่ยงในองค์กร และมีการปฏิบัติตามระเบียบส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานข้อมูลทางบัญชีและการเงินทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการวางแผนและการตัดสินใจของผู้บริหาร

ทรงสิทธิ์ ประสานศักดิ์ (2559) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยใช้แบบสอบถาม นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้อำนวยการกองคลังหรือหัวหน้าส่วนการคลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี จำนวน 226 ราย พบว่าระดับนายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้อำนวยการกองคลังหรือหัวหน้าส่วนการคลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานีมีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานคลัง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านคุณภาพของงานอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ากองคลังมีผลสำเร็จของงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ และปฏิบัติตามขั้นตอนของระเบียบ ถูกต้องครบถ้วน ทันทเวลาตามที่กำหนด มีการแบ่งงานกันตรงตามสายงานและปริมาณงานที่เหมาะสม มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่า และยังสามารถปฏิบัติงานในสถานการณ์

ถูกเงินได้อย่างรวดเร็ว จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในอย่างชัดเจน ทำให้ข้อมูลที่ได้มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ

Hollis et al. (2008) ได้ศึกษา ผลกระทบของข้อบกพร่องด้านการจัดการความเสี่ยง และการแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับคุณภาพเงินคงคลัง พบว่า 1) บริษัทที่รายงานข้อบกพร่องด้านการจัดการความเสี่ยงมียอดคงค้างที่ผิดปกต้อย่างมากเมื่อเทียบกับบริษัทที่ไม่รายงานปัญหาการจัดการความเสี่ยง 2) บริษัทที่รายงานข้อบกพร่องด้านการจัดการความเสี่ยงที่เป็นด้านลบจะเป็นการแสดงให้เห็นว่าจุดอ่อนของการจัดการความเสี่ยงมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ข้อผิดพลาดที่ไม่ได้ตั้งใจ ซึ่งเป็นการเพิ่มความเสียหายให้กับการคิดค่าคงค้างมากกว่าการรายงานข้อมูลผิดพลาด 3) บริษัทที่ผู้สอบบัญชียื่นยันการแก้ไขปัญหาคงค้างในการจัดการความเสี่ยง ได้แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นของคุณภาพเงินคงค้างเมื่อเทียบกับบริษัทที่ไม่รายงานปัญหาการจัดการความเสี่ยง

Jeffrey et al. (2007) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างบริษัทจำนวน 779 บริษัท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ถึงปี พ.ศ. 2548 พบว่าการรายงานทางการเงินมีความซับซ้อนเนื่องจากหลายปัจจัย เช่น ความอ่อนแอทางการเงิน, การเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วของบริษัท, บริษัทอยู่ระหว่างการปรับโครงสร้าง เป็นต้น ส่วนบริษัทที่มีองค์กรขนาดเล็ก มีอายุน้อย และมีฐานะการเงินที่อ่อนแอ ก็มีปัญหาด้านบัญชีซึ่งส่งผลกระทบต่อรายงานข้อมูลทางการเงิน ดังนั้นปัจจัยที่กำหนดแตกต่างกันขึ้นอยู่กับเหตุผลที่เฉพาะเจาะจงแต่ละบริษัทที่มีการจัดการความเสี่ยงที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

Dain et al. (2017) ได้ศึกษา จุดอ่อนของการจัดการความเสี่ยงและการทุจริตในการรายงานข้อมูลทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่า การจัดการความเสี่ยงที่อ่อนแอจะเพิ่มความเสี่ยงต่อการฉ้อโกง อาจทำให้ผู้บริหารมีโอกาสที่จะกระทำการฉ้อโกงได้มากขึ้น และการบริหารจัดการที่ไม่เน้นคุณภาพการรายงานข้อมูลทางการเงินจะทำให้รายงานขาดความน่าเชื่อถือ

Mei Feng et al. (2009) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการจัดการความเสี่ยงกับความถูกต้องของรายงานการตรวจสอบ โดยใช้การเปิดเผยข้อมูลหัวข้อ 404 สำหรับปีงบประมาณ 2547-2549 พบว่าคุณภาพของการจัดการความเสี่ยงมีผลต่อรายงานการตรวจสอบภายในที่ผู้บริหารใช้ในการจัดทำประมาณการ เช่น คาดการณ์รายได้ เป็นต้น บริษัทที่มีการรายงานการควบคุมภายในที่ไม่ได้ผลการประเมินความถูกต้องของการบริหารจัดการจะลดลงอย่างมีนัยสำคัญทั้งทางสถิติและด้านเศรษฐกิจ ผลลัพธ์จะใช้วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงและจะได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นเมื่อจุดอ่อนส่งผลกระทบต่อรายได้ ซึ่งต้นทุนขายจะสอดคล้องกับยอดคงเหลือที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้

2.7 การพัฒนาสมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. การจัดการความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

จากการศึกษางานวิจัยในอดีต พบว่าการจัดการความเสี่ยง COSO ด้านสภาพแวดล้อมมีผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบ งานวิจัยของศิลาปะพร ศรีจันทเพชร (2548) พบว่าองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร สอดคล้องกับ Dessalegn (2007) พบว่าการจัดการความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมการจัดการองค์กรมีอิทธิพลอย่างมากต่อคุณภาพการตรวจสอบภายใน ขณะที่การทำงานของบุคลากรที่มีคุณภาพจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบ และงานวิจัยของ Moni (2014) พบว่า การจัดการความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม แสดงให้เห็นถึงการทำงานของบุคลากร เพราะความขัดแย้งทางผลประโยชน์ทางสังคมส่วนใหญ่เกิดจากการขาดความมุ่งมั่นของเจ้าหน้าที่ระดับสูง ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในอีกด้วย เช่นเดียวกับงานวิจัยของสุวินชา การพัชชี และอภิรดา สุทธิสานนท์ (2558) พบว่าปัจจัยอายุและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดการความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO ต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านการบริหารกับประสิทธิภาพการดำเนินงานมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน เช่น การสนับสนุนของผู้บริหาร/และการจัดการในองค์กร ความพร้อมของบุคลากร/และการฝึกอบรม นโยบายขององค์กร/และกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน การประสานงานและงบประมาณ ต่างก็เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การบริหารงานและการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตามงานวิจัยของ Moni (2014) พบว่า สภาพแวดล้อมการควบคุมแสดงให้เห็นถึงการขาดความมุ่งมั่นของเจ้าหน้าที่ระดับสูง ซึ่งความขัดแย้งของผลประโยชน์ทางสังคมเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เจ้าหน้าที่ระดับสูงมีความมุ่งมั่นในการทำงานน้อยลงจากงานวิจัยดังกล่าวทำให้ได้สมมติฐานการวิจัย ดังนี้

H₁ : การจัดการความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

2. การจัดการความเสี่ยงด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

จากการศึกษางานวิจัยในอดีต พบว่าการจัดการความเสี่ยง COSO ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานอยู่มาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบ (จกกลณีย์ สุริยะวงศ์, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลปะพร ศรีจันทเพชร (2548) พบว่าองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีการปฏิบัติมาก คือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ และอภิรดา สุทธิสานนท์ (2559) พบว่าการกำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินงานและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการดำเนินงานเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานของงานปริมาณงานที่ได้รับเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้รวดเร็วและทันเวลา ได้ปริมาณงานเป็นที่พึงพอใจ มีการบริหารเวลาในการจัดการงาน ทำให้การจัดการความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการดำเนินงาน จากงานวิจัยดังกล่าวทำให้ได้สมมติฐานการวิจัย ดังนี้

H_2 : การจัดการความเสี่ยงด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

3. การจัดการความเสี่ยงด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

จากการศึกษางานวิจัยในอดีต การจัดการความเสี่ยงด้านการบ่งชี้เหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่อาจส่งผลเสียหายต่อวัตถุประสงค์ในระดับองค์กรและระดับปฏิบัติการ จากงานวิจัยของ Hollis et al. (2008) พบว่า บริษัทที่รายงานข้อบกพร่องด้านการควบคุมภายในมียอดคงค้างที่ผิดปกต้อย่างมาก และมีการรายงานข้อบกพร่องด้านการจัดการความเสี่ยงที่เป็นด้านลบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจุดอ่อนของการจัดการความเสี่ยงมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ข้อผิดพลาดที่ไม่ได้ตั้งใจ และยังเป็น การเพิ่มความเสียหายให้กับบริษัทในการรายงานข้อมูลผิดพลาด ดังนั้นบริษัทที่ผู้สอบบัญชียื่นชั้นการแก้ไขปัญหาคือข้อบกพร่องในการจัดการความเสี่ยง ได้แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นของคุณภาพรายงานทางการเงินคงค้างเมื่อเทียบกับบริษัทที่ไม่รายงานปัญหาการจัดการความเสี่ยง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jeffrey et al. (2007) พบว่าคุณภาพรายงานทางการเงินมีความซับซ้อน

เนื่องจากหลายปัจจัย เช่น ความอ่อนแอทางการเงิน, การเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วของบริษัท, บริษัทอยู่ระหว่างการปรับโครงสร้าง เป็นต้น ส่วนบริษัทที่มีองค์กรขนาดเล็ก มีอายุน้อย และมีฐานะการเงินที่อ่อนแอ ก็มีปัญหาด้านบัญชี ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการรายงานข้อมูลทางการเงิน ดังนั้นปัจจัยที่กำหนดแตกต่างกันขึ้นอยู่กับเหตุผลที่เฉพาะเจาะจงแต่ละบริษัทที่มีการควบคุมภายในที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Dain et al. (2017) พบว่าการจัดการความเสี่ยงที่อ่อนแอจะเพิ่มความเสี่ยงต่อการฉ้อโกงในการรายงานทางการเงิน โดยผู้จัดการระดับสูง เป็นผลมาจากการจัดการความเสี่ยงที่อ่อนแอทำให้ผู้บริหารมีโอกาสที่จะกระทำการฉ้อโกงได้มากขึ้น และมีการบริหารจัดการที่ไม่เน้นคุณภาพการรายงานข้อมูลทางการเงิน จากงานวิจัยดังกล่าวทำให้ได้สมมติฐานการวิจัย ดังนี้

H₃ : การจัดการความเสี่ยงด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

4. การจัดการความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยงส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

จากการศึกษางานวิจัยในอดีต พบว่า การจัดการความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลรายงานการตรวจสอบภายในด้านความเข้าใจได้และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (กุสุมา โสเชียว, 2549) เช่นเดียวกับกับงานวิจัยของ ปิยะนุช แสงสาย และอภิรดา สุทธิสานนท์ (2559) พบว่าความเสี่ยงในการดำเนินงานและการควบคุมภายในตามกรอบวิธีปฏิบัติ COSO โดยจัดทำรายงานเพื่อเสนอผู้บริหารเป็นระยะเพื่อวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการการรายงานการตรวจสอบ เนื่องจากผู้บริหารมีการกำกับติดตามและกำหนดให้ทบทวนการปฏิบัติงานเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้บริหารสามารถคาดเดาความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างแม่นยำมากขึ้น ส่งผลให้มีการตัดสินใจในทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงาน อย่างไรก็ตามงานวิจัยของ กมลวรรณ พุฒชาติ (2553) พบว่า พนักงานที่มีอายุต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการจัดการความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO แตกต่างกันในด้านการประเมินความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ และพบว่าพนักงานมีความรู้ความเข้าใจในการนำระบบการจัดการความเสี่ยงมาใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จากงานวิจัยดังกล่าวทำให้ได้สมมติฐานการวิจัย ดังนี้

H_4 : การจัดการความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

5. การจัดการความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

จากการศึกษางานวิจัยในอดีต การจัดการความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงด้าน มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับรายงานการตรวจสอบภายใน เนื่องจากผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างสายงาน, การบังคับบัญชาชัดเจน เหมาะสมกับขนาดและลักษณะของงาน, มีการพิจารณากิจกรรมการควบคุมที่เหมาะสมและเพียงพอกับระดับความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย มีการประชุมร่วมกันเพื่อระบุปัจจัยเสี่ยง และ โอกาสของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยลำดับความสำคัญของความเสี่ยง มีการจัดการกับความเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยวิเคราะห์สาเหตุและกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้น (สุวินชา การพัชชี และอภิศรา สุทธิสานนท์, 2558) อย่างไรก็ตามงานวิจัยของ อรุณ คงรุ่งโชค (2557) พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ของประเทศไทยขาดความเป็นอิสระและความสามารถในการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อประเมินความเพียงพอของระบบการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ดังนั้นควรจริงจังต่อการนำระบบการจัดการความเสี่ยงและตรวจสอบภายในเข้ามาใช้ภายในองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ของไทย เพื่อลดจำนวนการทุจริตและการฉ้อราษฎร์บังหลวงที่อาจเกิดขึ้น จากงานวิจัยดังกล่าว ทำให้ได้สมมติฐานการวิจัย ดังนี้

H_5 : การจัดการความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

6. การจัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

จากการศึกษางานวิจัยในอดีต พบว่าการจัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อคุณภาพข้อมูลการตรวจสอบ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (กุสุมา โสเชียว, 2549) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลปะพร ศรีจันเพชร (2548) พบว่าองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีการปฏิบัติมาก คือ ด้านกิจกรรมควบคุม และวัชรี้ พรรณเรืองรอง (2549) พบว่าการประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการจัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมโดยรวมอยู่ในระดับดี เป็นกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการ

ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเหมาะสม มีการแบ่งแยกหน้าที่ของผู้บริหาร มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน ก่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Mary (2016) พบว่า บริษัทที่มีการจัดกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงมีนัยสำคัญต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบที่มีผลต่อการดำเนินงานของบริษัท จากงานวิจัยดังกล่าวทำให้ได้สมมติฐานการวิจัย ดังนี้

H_6 : การจัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

7. การจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

จากการศึกษางานวิจัยในอดีต พบว่าการจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสารมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (กุสุมา โสเชียว, 2549) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลปะพร ศรีจันทเพชร (2548) พบว่าองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีการปฏิบัติมาก คือ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และอภิรดา สุทธิสานนท์ (2559) พบว่า การจัดการความเสี่ยงด้านการควบคุมสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานซึ่งนำมาใช้ในการพิจารณาผลการดำเนินงานส่งผลให้มีการตัดสินใจในทางเลือกที่เหมาะสม จากงานวิจัยดังกล่าวทำให้ได้สมมติฐานการวิจัย ดังนี้

H_7 : การจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

8. การจัดการความเสี่ยงด้านติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

จากการศึกษางานวิจัยในอดีต การจัดการความเสี่ยงด้านติดตามและประเมินผลงานวิจัยของ ศิลปะพร ศรีจันทเพชร (2548) พบว่าองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีการปฏิบัติมาก คือ ด้านติดตามและประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิ สานนท์ (2559) พบว่าการติดตามและประเมินผลการจัดการความเสี่ยงตามกรอบวิธีปฏิบัติ COSO มีการจัดทำรายงานเพื่อเสนอผู้บริหารเป็นระยะและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งส่งผลเชิงบวกต่อการคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน เนื่องจากผู้บริหารมีการกำกับติดตามและกำหนดให้ทบทวนการปฏิบัติงานเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน และงานวิจัยของ

ชญาณิชฐ์ อรุณสิทธิ์ (2551) พบว่า การติดตามและประเมินผลในการดำเนินงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อผลการดำเนินงานตามระบบการจัดการความเสี่ยง โดยมีการวางแผนและติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานตามระบบการจัดการความเสี่ยง ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตามระบบ การจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร จากงานวิจัยดังกล่าวทำให้ได้ สมมติฐานการวิจัย ดังนี้

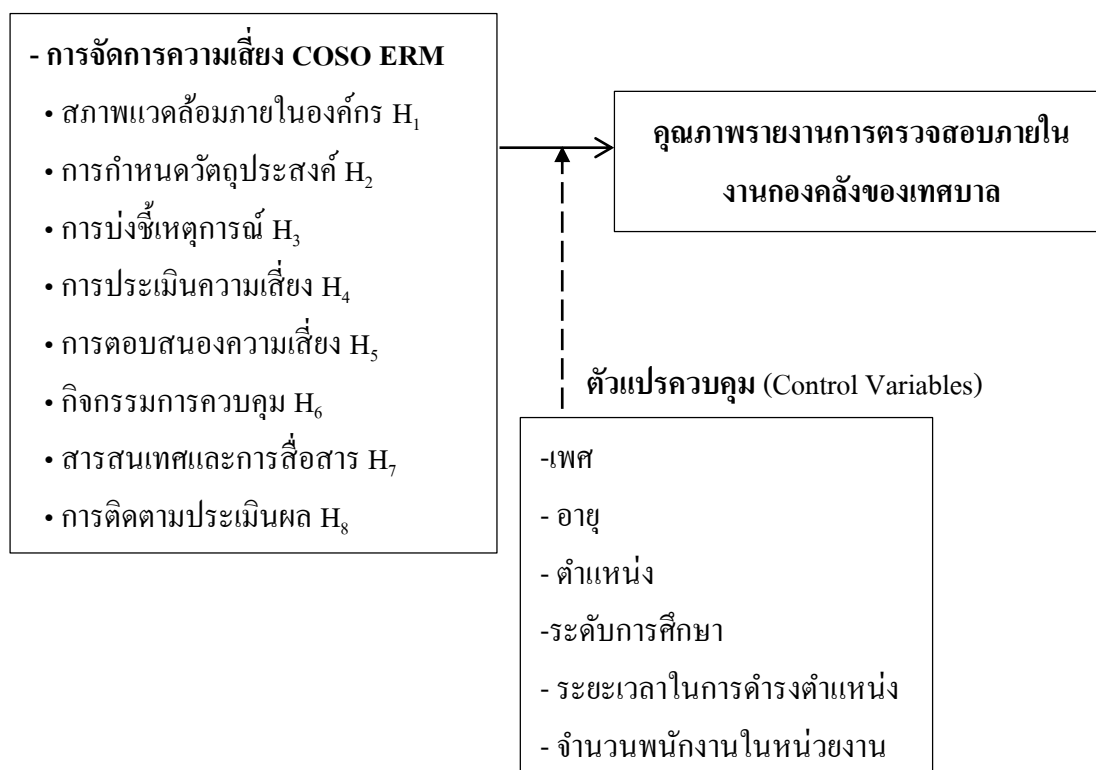
H_8 : การจัดการความเสี่ยงด้านติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อ คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

2.8 กรอบแนวคิดงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการ ตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจาก แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิด ได้ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย ผู้วิจัยมีระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
- 3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การออกแบบเครื่องมือและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคลัง/หัวหน้างานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย จำนวน 2,441 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2560)

2. ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคลัง/หัวหน้างานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย ได้กำหนดขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้สูตรจากการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร = 2,441 แห่ง

e คือ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ = 5% (0.05)

แทนค่าสูตร คำนวณได้ ดังนี้

$$n = \frac{2,441}{1 + 2,441(0.05)^2} = 343.6818$$

$$= 343.6818$$

$$\approx 344 \text{ แห่ง}$$

จากวิธีของ Taro Yamane (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, น. 45-46) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์จำนวน 344 แห่ง

3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

1. **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** โดยได้จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากผู้อำนวยการกองคลัง ในหน่วยงานเทศบาลทั่วประเทศไทย จำนวน 344 แห่ง

2. **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี การศึกษาค้นคว้างานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลัง จากบทความวิชาการ หนังสือวิชาการ และงานวิจัยต่างๆ ในอดีต ทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการกองคลังในหน่วยงานเทศบาลทั่วประเทศไทย จำนวน 344 แห่ง (ตามภาคผนวก ข) มาพัฒนาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และจำนวนพนักงานทั้งหมดในหน่วยงาน (ปีปัจจุบัน) ประยุกต์มาจากงานวิจัยของ รุ่งนภา เป้าทอง (2558) และเพียงฤทัย คงคำ (2558)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาล จำนวน 24 ข้อ ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม, ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์, ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์, ด้านการประเมินความเสี่ยง, ด้านการตอบสนองความเสี่ยง, ด้านกิจกรรมการควบคุม, ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามประเมินผล โดยการนำแบบรายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปย.1,ปย.2) ในส่วนงานกองคลังของเทศบาลมาประยุกต์ใช้เป็นแบบเก็บข้อมูลในการศึกษา (การกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ข้อ 6 ระบบการจัดการความเสี่ยง ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน

แผ่นดิน, 2544) และประยุกต์จากงานวิจัยของ สุปรียา มนตรี (2557) ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ของลิเคิร์ต (Likert's Scales) มี 5 ระดับ ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาล จำนวน 18 ข้อ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน, ด้านการรับเงิน, ด้านรายงานการเงิน, ด้านการเบิกจ่าย, ด้านการจัดเก็บรายได้ และด้านพัสดุและทรัพย์สิน โดยการนำแบบรายงานผลรายงานผลการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ 2560 ส่วนงานกองคลังของเทศบาลมาประยุกต์ใช้เป็นแบบเก็บข้อมูลในการศึกษา ได้ประยุกต์จากงานวิจัยของ สุปรียา มนตรี (2557) ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ของลิเคิร์ต (Likert's Scales) มี 5 ระดับ ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

3.4 การออกแบบเครื่องมือและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย ผู้วิจัยได้วางแผน และกำหนดขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยง และคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลัง จากตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำผลของการศึกษาตามข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็นตอน ซึ่งพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายและสมมติฐานในการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาตามกรอบแนวคิดแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่จะทำการสำรวจและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ

4. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยการนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้อำนวยการกองคลังสำหรับ จำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญอีก 2 ท่าน รวม 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha) หากค่าที่ได้จากการวิเคราะห์มีค่าตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปทดสอบสมมติฐานและนำไปใช้ในการวิจัยได้ (Blesic et al. (2011)

5. นำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูล (Try-out) กับผู้ปฏิบัติงานกองคลังที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) 0.934 และคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน 0.802 ตามภาคผนวก ค

6. จากนั้นนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังนี้

1. ดำเนินการจัดเก็บแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง พร้อมตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม เปรียบนำไปรษณีย์

2. ขอนหนังสือราชการจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พร้อมแบบสอบถามแล้วนำไปยังกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการกองคลัง/หัวหน้างานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มส่งแบบสอบถามในวันที่ 5 กันยายน 2561 จำนวน 344 ฉบับ ตามที่อยู่ของเทศบาลในประเทศไทย โดยแนบซองจดหมายติดแสตมป์สำหรับตอบกลับไปพร้อมกับแบบสอบถาม และขอความร่วมมือตอบกลับภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม

4. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเมื่อครบกำหนด 15 วัน และตรวจสอบความสมบูรณ์ ความครบถ้วนในเนื้อหาของแบบสอบถามที่ได้รับ และดำเนินการติดตามแบบสอบถามจากผู้ที่ยังไม่ตอบกลับทางโทรศัพท์ จนกว่าจะได้แบบสอบถามครบถ้วนตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาวิเคราะห์และแปลผลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยนำค่าสถิติที่ได้มาใช้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ประกอบด้วย การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้อำนวยการกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลการจัดการความเสียหายของกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย เกี่ยวกับ

ก. การจัดการความเสียหายของกองคลังของเทศบาล

ข. คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาล

ในการวัดค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความเสียหายของกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม, ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์, ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์, ด้านการประเมินความเสี่ยง, ด้านการตอบสนองความเสี่ยง, ด้านกิจกรรมการควบคุม, ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามประเมินผล โดยการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า (Likert Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้

กำหนดให้ 1 คะแนน ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานน้อยที่สุด

กำหนดให้ 2 คะแนน ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานน้อย

กำหนดให้ 3 คะแนน ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานปานกลาง

กำหนดให้ 4 คะแนน ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานมาก

กำหนดให้ 5 คะแนน ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานมากที่สุด

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic)

2.1 ใช้ในการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานว่าตัวแปรอิสระส่งผลกระทบต่อตัวแปรตามหรือไม่

2.2 ใช้ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) โดยวิธีการของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ หากพบว่ามีความสัมพันธ์กันจะทำการทดสอบค่า Variance Inflation Factor (VIF) ซึ่งต้องมีค่าต่ำกว่า 10 จะไม่ทำให้เกิดปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง (Hair, et al., 2006) ได้สมการ ดังนี้

$$\text{สมการ : } Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + b_6X_6 + b_7X_7 + b_8X_8 + \text{error}$$

โดยแทนสัญลักษณ์ ดังนี้

Y	หมายถึง	คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
X ₁	หมายถึง	สภาพแวดล้อมภายในองค์กร
X ₂	หมายถึง	การกำหนดวัตถุประสงค์
X ₃	หมายถึง	การบ่งชี้เหตุการณ์
X ₄	หมายถึง	การประเมินความเสี่ยง
X ₅	หมายถึง	การตอบสนองความเสี่ยง
X ₆	หมายถึง	กิจกรรมการควบคุม
X ₇	หมายถึง	สารสนเทศและการสื่อสาร
X ₈	หมายถึง	ติดตามและประเมินผล
Error	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 368 คน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการอธิบายการจัดการความเสี่ยงและคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังในประเทศไทย และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ข้อมูลวิเคราะห์การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ในงานกองคลังของเทศบาล
- 4.3 ข้อมูลวิเคราะห์คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาล
- 4.4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์
- 4.5 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ
- 4.6 สรุปสมมติฐานการวิจัย

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย จำนวน 368 แห่ง ซึ่งตอบแบบสอบถามในส่วนที่ 1 ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และจำนวนพนักงานทั้งหมดในหน่วยงานกองคลัง (ปีปัจจุบัน) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	340	92.40
ชาย	28	7.60
2. อายุ		
ต่ำกว่า 44 ปี	74	20.10
44 – 48 ปี	83	22.60
49 -53 ปี	91	24.70
54 ปีขึ้นไป	120	32.60
3. ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการกองคลัง/หัวหน้าส่วนการคลัง	310	84.2
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน	3	0.80
หัวหน้าฝ่าย	35	9.50
เจ้าหน้าที่เจ้าพนักงาน	15	4.10
อื่น ๆ	5	1.40
4. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	2.20
ปริญญาตรี	134	36.40
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	226	61.40
อื่น ๆ	0	0.00
5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
ต่ำกว่า 8 ปี	99	26.90
8 -13 ปี	100	27.20
14 – 19 ปี	60	16.30
20 ปีขึ้นไป	109	29.60

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
6. จำนวนพนักงานในกองคลัง		
ต่ำกว่า 9 คน	141	38.30
9 – 16 คน	155	42.10
16 คนขึ้นไป	72	19.60

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยจำนวน 368 คนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 340 คน (ร้อยละ 92.40) และเพศชาย จำนวน 28 คน (ร้อยละ 7.60) อายุ 54 ปีขึ้นไป จำนวน 120 คน (ร้อยละ 32.60) รองลงมา อายุระหว่าง 49 – 53 ปี จำนวน 91 คน (ร้อยละ 24.70) อายุระหว่าง 44 – 48 ปี จำนวน 83 คน (ร้อยละ 22.60) และอายุต่ำกว่า 44 ปี จำนวน 74 คน (ร้อยละ 20.10) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองคลัง/หัวหน้าส่วนการคลัง จำนวน 310 คน (ร้อยละ 84.20) รองลงมา ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่าย จำนวน 35 คน (ร้อยละ 9.50) ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่/พนักงาน จำนวน 15 คน (ร้อยละ 4.10) และตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน จำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.80) ระดับการศึกษา ปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน 226 คน (ร้อยละ 61.40) รองลงมา ระดับปริญญาตรี จำนวน 134 คน (ร้อยละ 36.40) และต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.20) ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง จำนวน 20 ปีขึ้นไป จำนวน 109 คน (ร้อยละ 29.60) รองลงมา ระหว่าง 8 – 13 ปี จำนวน 100 คน (ร้อยละ 27.20) ต่ำกว่า 8 ปี จำนวน 99 คน และระหว่าง 14 – 19 ปี จำนวน 60 คน (ร้อยละ 16.30) พนักงานในหน่วยงานกองคลัง (ปีปัจจุบัน) อยู่ระหว่าง 9 – 16 คน/แห่ง มีจำนวน 155 แห่ง (ร้อยละ 42.10) รองลงมา ต่ำกว่า 9 คน/แห่ง มีจำนวน 141 แห่ง (ร้อยละ 38.30) และ 16 คนขึ้นไป มีจำนวน 72 แห่ง (ร้อยละ 19.60)

4.2 ข้อมูลวิเคราะห์การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ในงานกองคลังของเทศบาล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาล ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยง ด้านกิจกรรมควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามประเมินผล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในแต่ละด้าน ดังตารางที่ 4.2 และเป็นรายชื่อดังตารางที่ 4.3 – ตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

การจัดการความเสี่ยงงานกองคลัง เทศบาลในประเทศไทย	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร	4.40	0.59	มาก
2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์	4.20	0.70	มาก
3. ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์	4.46	0.50	มาก
4. ด้านการประเมินความเสี่ยง	3.91	0.70	มาก
5. ด้านการตอบสนองความเสี่ยง	3.87	0.75	มาก
6. ด้านกิจกรรมการควบคุม	4.00	0.99	มาก
7. ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	4.37	0.59	มาก
8. ด้านการติดตามประเมินผล	3.89	0.81	มาก
โดยรวม	4.14	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีการจัดการความเสี่ยงโดยรวม อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.14$) และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 8 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ ($\bar{X}=4.46$) รองลงมาคือ ด้าน

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ($\bar{X}=4.40$) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X}=4.37$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ สื่อสาร ($\bar{X}=4.20$) ด้านกิจกรรมการควบคุม ($\bar{X}=4.00$) ด้านการประเมินความเสี่ยง ($\bar{X}=3.91$) ด้านการติดตามประเมินผล ($\bar{X}=3.89$) และด้านการตอบสนองความเสี่ยง ($\bar{X}=3.87$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นรายชื่อ

การจัดการความเสี่ยงงานกองคลัง เทศบาลในประเทศไทย ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ในหน่วยงานมีการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลอย่างเหมาะสม	4.47	0.66	มาก
2. บุคลากรในหน่วยงานมีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน	4.29	0.72	มาก
3. ในหน่วยงานมีการจัดโครงสร้างและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจนและมีการแสดงแผนภูมิการจัดองค์กรให้พนักงานทุกคนทราบ	4.43	0.76	มาก
โดยรวม	4.40	0.59	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีการจัดการความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ในหน่วยงานมีการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.47$) ในหน่วยงานมีการจัดโครงสร้างและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจนและมีการแสดงแผนภูมิการจัดองค์กรให้พนักงานทุกคนทราบ ($\bar{X}=4.43$) และบุคลากรในหน่วยงานมีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.29$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นรายชื่อ

การจัดการความเสี่ยงงานกองคลัง เทศบาลในประเทศไทย ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ในหน่วยงานได้กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละส่วนงานอย่างชัดเจน และสามารถวัดผลได้	4.26	0.76	มาก
2. หน่วยงานของท่านได้ชี้แจงให้แก่พนักงานทราบและเข้าใจตรงกันในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของส่วนงาน	4.26	0.75	มาก
3. พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายการปฏิบัติงาน	4.08	0.82	มาก
โดยรวม	4.20	0.70	มาก

จากตาราง 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีการจัดการความเสี่ยงด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ในหน่วยงานได้กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละส่วนงานอย่างชัดเจน และสามารถวัดผลได้ ($\bar{X}=4.26$) หน่วยงานของท่านได้ชี้แจงให้แก่พนักงานทราบและเข้าใจตรงกันในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของส่วนงาน ($\bar{X}=4.26$) และพนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.08$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการบ่งชี้เหตุการณ์เป็นรายข้อ

การจัดการความเสี่ยงงานกองคลัง เทศบาลในประเทศไทย ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. หน่วยงานของท่านได้ปฏิบัติงานในการตรวจสอบ ฎีกา การอนุมัติเบิกจ่ายเงิน โดยมีเอกสารหลักฐาน ประกอบ	4.73	0.58	มากที่สุด
2. การปฏิบัติงานทางด้านบัญชี การเงิน และการ จัดเก็บรายได้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ได้อย่าง ถูกต้องครบถ้วน	4.63	0.61	มาก
3. ผู้บริหารทุกระดับให้ความร่วมมือในการระบุและ ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เช่น การปรับลด บุคลากร, การเกิดภัยธรรมชาติ, การใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่, การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเศรษฐกิจ และสังคม เป็นต้น	4.02	0.72	มาก
โดยรวม	4.46	0.50	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีการจัดการความเสี่ยงด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ หน่วยงานของท่านได้ปฏิบัติงานในการตรวจสอบฎีกา การอนุมัติเบิกจ่ายเงิน โดยมีเอกสารหลักฐานประกอบ ($\bar{X}=4.73$) การปฏิบัติงานทางด้านบัญชี การเงิน และการจัดเก็บรายได้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ($\bar{X}=4.63$) และผู้บริหารทุกระดับให้ความร่วมมือในการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เช่น การปรับลดบุคลากร, การเกิดภัยธรรมชาติ, การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่, การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น ($\bar{X}=4.02$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการประเมินความเสี่ยงเป็นรายข้อ

การจัดการความเสี่ยงงานกองคลัง เทศบาลในประเทศไทย ด้านการประเมินความเสี่ยง	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ผู้บริหารให้ความร่วมมือในการระบุและประเมินความเสี่ยง	3.94	0.78	มาก
2. หน่วยงานของท่านได้ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่กระทบต่อการดำเนินงาน	3.92	0.75	มาก
3. หน่วยงานของท่านได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยง	3.86	0.83	มาก
โดยรวม	3.91	0.70	มาก

จากตาราง 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีการจัดการความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้บริหารให้ความร่วมมือในการระบุและประเมินความเสี่ยง ($\bar{X}=3.94$) หน่วยงานของท่านได้ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่กระทบต่อการดำเนินงาน ($\bar{X}=3.92$) และหน่วยงานของท่านได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยง ($\bar{X}=3.86$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการตอบสนองความเสี่ยงเป็นรายข้อ

การจัดการความเสี่ยงงานกองคลัง เทศบาลในประเทศไทย ด้านการตอบสนองความเสี่ยง	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ในหน่วยงานได้วิเคราะห์สาเหตุและกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง	3.91	0.82	มาก
2. ในหน่วยงานได้แจ้งให้พนักงานทุกคนทราบเกี่ยวกับวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง	3.92	0.81	มาก
3. ผู้บริหารได้ตอบสนองต่อผลการปฏิบัติงานตามวิธีการควบคุมที่กำหนดและปรับปรุงเพื่อให้สามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ได้	3.79	0.88	มาก
โดยรวม	3.87	0.75	มาก

จากตาราง 4.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีการจัดการความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ในหน่วยงานได้แจ้งให้พนักงานทุกคนทราบเกี่ยวกับวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ($\bar{X}=3.92$) ในหน่วยงานได้วิเคราะห์สาเหตุและกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ($\bar{X}=3.91$) และผู้บริหารได้ตอบสนองต่อผลการปฏิบัติงานตามวิธีการควบคุมที่กำหนดและปรับปรุงเพื่อให้สามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ได้ ($\bar{X}=3.79$)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านกิจกรรมการควบคุมเป็นรายข้อ

การจัดการความเสี่ยงงานกองคลัง เทศบาลในประเทศไทย ด้านกิจกรรมการควบคุม	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ผู้บริหารได้ควบคุมการดำเนินงานตามแผนนโยบายประจำปี และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานจริงกับเป้าหมายตามแผนงานที่จัดทำไว้	3.99	2.28	มาก
2. ในหน่วยงานได้จัดทำคู่มือหรือวิธีการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด และสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับพนักงานใหม่	3.70	0.94	มาก
3. หน่วยงานของท่านได้กำหนดวิธีการจัดเก็บเอกสารการปฏิบัติงานประจำวัน เอกสารเบิกจ่าย และเอกสารสำคัญ	4.30	0.80	มาก
โดยรวม	4.00	0.99	มาก

จากตาราง 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีการจัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ หน่วยงานของท่านได้กำหนดวิธีการจัดเก็บเอกสารการปฏิบัติงานประจำวัน เอกสารเบิกจ่าย และเอกสารสำคัญ ($\bar{X}=4.30$) ผู้บริหารได้ควบคุมการดำเนินงานตามแผนนโยบายประจำปี และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานจริงกับเป้าหมายตามแผนงานที่จัดทำไว้ ($\bar{X}=3.99$) และในหน่วยงานได้จัดทำคู่มือหรือวิธีการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด และสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับพนักงานใหม่ ($\bar{X}=3.70$)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านสารสนเทศและการสื่อสารเป็นรายข้อ

การจัดการความเสี่ยงงานกองคลัง เทศบาลในประเทศไทย ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. หน่วยงานของท่านได้นำระบบ Internet มาใช้ในการปฏิบัติงาน ติดตามข้อมูลข่าวสาร ระเบียบ หนังสือสั่งการ	4.59	0.70	มากที่สุด
2. ในหน่วยงานได้ติดตั้งระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ รวดเร็ว ทันสมัย และเชื่อถือได้	4.20	0.71	มาก
3. หน่วยงานของท่านได้เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถรายงานเหตุการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันที และเมื่อมีข้อร้องเรียนก็มีการแก้ไขและติดตามผลอย่างทันเวลา	4.22	0.76	มาก
โดยรวม	4.37	0.59	มาก

จากตาราง 4.9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีการจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ หน่วยงานของท่านได้นำระบบ Internet มาใช้ในการปฏิบัติงาน ติดตามข้อมูลข่าวสาร ระเบียบ หนังสือสั่งการ ($\bar{X}=4.59$) หน่วยงานของท่านได้เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถรายงานเหตุการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันที และเมื่อมีข้อร้องเรียนก็มีการแก้ไขและติดตามผลอย่างทันเวลา ($\bar{X}=4.22$) และในหน่วยงานได้ติดตั้งระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ รวดเร็ว ทันสมัย และเชื่อถือได้ ($\bar{X}=4.20$)

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการติดตามประเมินผลเป็นรายชื่อ

การจัดการความเสี่ยงงานกองคลัง เทศบาลในประเทศไทย ด้านการติดตามประเมินผล	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ในหน่วยงานได้ติดตามและกำกับดูแลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และประชุมเพื่อรายงานผลความคืบหน้าของงาน ชี้แจงข้อมูล สาเหตุและดำเนินการแก้ไขอย่างทันเวลา	4.12	0.75	มาก
2. ในหน่วยงานได้มีหน่วยตรวจสอบภายใน ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	3.70	1.08	มาก
3. หน่วยงานของท่านได้ดำเนินการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผลหรือจากการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอ	3.85	0.99	มาก
โดยรวม	3.89	0.81	มาก

จากตาราง 4.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีการจัดการความเสี่ยงด้านการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ในหน่วยงานได้ติดตามและกำกับดูแลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และประชุมเพื่อรายงานผลความคืบหน้าของงาน ชี้แจงข้อมูล สาเหตุและดำเนินการแก้ไขอย่างทันเวลา ($\bar{X}=4.12$) หน่วยงานของท่านได้ดำเนินการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผลหรือจากการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.85$) และในหน่วยงานได้มีหน่วยตรวจสอบภายใน ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.70$)

4.3 ข้อมูลวิเคราะห์คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาล ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านการรับเงิน ด้านรายงานการเงิน ด้านการเบิกจ่าย ด้านการจัดเก็บรายได้ ด้านพัสดุและทรัพย์สิน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในแต่ละด้าน ดังตารางที่ 4.11 และเป็นรายชื่อดังตารางที่ 4.12 – ตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยโดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ด้านการเงิน	4.89	0.27	มากที่สุด
2. ด้านการรับเงิน	4.94	0.20	มากที่สุด
3. ด้านรายงานการเงิน	4.71	0.36	มากที่สุด
4. ด้านการเบิกจ่าย	4.65	0.43	มากที่สุด
5. ด้านการจัดเก็บรายได้	4.15	0.76	มาก
6. ด้านพัสดุและทรัพย์สิน	4.50	0.56	มาก
โดยรวม	4.64	0.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านการรับเงิน ($\bar{X}=4.94$) รองลงมาคือ ด้านการเงิน ($\bar{X}=4.89$) ด้านรายงานการเงิน ($\bar{X}=4.71$) ด้านการเบิกจ่าย ($\bar{X}=4.65$) ด้านพัสดุและทรัพย์สิน ($\bar{X}=4.50$) และด้านการจัดเก็บรายได้ ($\bar{X}=4.15$)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการเงินเป็นรายชื่อ

คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ด้านการเงิน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. หน่วยงานได้ทำการรายงานสถานะการเงิน ประจำวัน เช่น การลงรายการมีความครบถ้วน อย่าง สม่ำเสมอ	4.85	0.40	มากที่สุด
2. หน่วยงานได้ดำเนินการตามระบบ/ระเบียบ เกี่ยวกับการเก็บรักษาเงิน	4.92	0.26	มากที่สุด
3. หน่วยงานได้ดำเนินการตามระบบ/ระเบียบ เกี่ยวกับการรับ-ส่งเงิน	4.90	0.30	มากที่สุด
โดยรวม	4.89	0.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ด้านการเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หน่วยงานได้ดำเนินการตามระบบ/ระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงิน ($\bar{X}=4.92$) หน่วยงานได้ดำเนินการตามระบบ/ระเบียบเกี่ยวกับการรับ-ส่งเงิน ($\bar{X}=4.90$) และหน่วยงานได้ทำการรายงานสถานะการเงินประจำวัน เช่น การลงรายการมีความครบถ้วน อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.85$)

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการรับเงินเป็นรายชื่อ

คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ด้านการรับเงิน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ในหน่วยงานได้ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการ รับเงิน และใช้ใบเสร็จรับเงินที่ละเล็ม โดยงาน การเงินจัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน	4.94	0.22	มากที่สุด
2. ในหน่วยงานได้ตรวจสอบจำนวนเงินที่จัดเก็บและ นำส่งประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ	4.95	0.21	มากที่สุด
3. ในหน่วยงานได้รับเงิน นำส่ง และนำเงินฝาก ธนาคารอย่างสม่ำเสมอ	4.94	0.29	มากที่สุด
โดยรวม	4.94	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในด้านการรับเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ในหน่วยงานได้ตรวจสอบจำนวนเงินที่จัดเก็บและนำส่งประจำวันอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.95$) ในหน่วยงานได้ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน และใช้ใบเสร็จรับเงินที่ละเล็ม โดยงานการเงินจัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน ($\bar{X}=4.94$) และในหน่วยงานได้รับเงิน นำส่ง และนำเงินฝากธนาคารอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.94$)

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านรายงานการเงินเป็นรายข้อ

คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ด้านรายงานการเงิน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. หน่วยงานของท่านได้จัดทำข้อมูลทางการเงิน เช่น บัญชีแยกประเภทมีการบันทึกรายการถูกต้อง และติดตามตรวจสอบรายการจากเอกสารหลักฐาน	4.92	0.33	มากที่สุด
2. หน่วยงานของท่านได้จัดทำรายงานทางการเงิน เช่น จัดทำขึ้นตามระยะเวลาที่กำหนด การสอบทานและให้ความเห็นชอบโดยผู้มีอำนาจอย่างสม่ำเสมอ	4.88	0.36	มากที่สุด
3. ในหน่วยงานได้ฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	4.34	0.75	มาก
โดยรวม	4.71	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในด้านรายงานการเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หน่วยงานของท่านได้จัดทำข้อมูลทางการเงิน เช่น บัญชีแยกประเภทมีการบันทึกรายการถูกต้อง และติดตามตรวจสอบรายการจากเอกสารหลักฐาน ($\bar{X}=4.92$) หน่วยงานของท่านได้จัดทำรายงานทางการเงิน เช่น จัดทำขึ้นตามระยะเวลาที่กำหนด การสอบทานและให้ความเห็นชอบโดยผู้มีอำนาจอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.88$) และในหน่วยงานได้ฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ($\bar{X}=4.34$)

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการเบิกจ่ายเป็นรายข้อ

คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ด้านการเบิกจ่าย	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. หน่วยงานของท่านได้ดำเนินการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินทุกไตรมาสอย่างสม่ำเสมอ	4.52	0.69	มากที่สุด
2. หน่วยงานของท่านได้จัดทำฎีกา เอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินเป็นประจำ และตรวจสอบหลักฐานทุกครั้งก่อนอนุมัติจ่าย เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ	4.88	0.34	มากที่สุด
3. หน่วยงานของท่านได้แบ่งแยกหน้าที่ด้านการเบิกจ่าย มิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงาน	4.56	0.72	มากที่สุด
โดยรวม	4.65	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในด้านการเบิกจ่าย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หน่วยงานของท่านได้จัดทำฎีกา เอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินเป็นประจำ และตรวจสอบหลักฐานทุกครั้งก่อนอนุมัติจ่าย เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ($\bar{X}=4.88$) หน่วยงานของท่านได้แบ่งแยกหน้าที่ด้านการเบิกจ่าย มิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงาน ($\bar{X}=4.56$) และหน่วยงานของท่านได้ดำเนินการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินทุกไตรมาสอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.52$)

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านการจัดเก็บรายได้เป็นรายข้อ

คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ด้านการจัดเก็บรายได้	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ในหน่วยงานได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สินที่สามารถนำไปใช้การได้อย่างสม่ำเสมอ	3.98	1.08	มาก
2. ในหน่วยงานได้จัดทำรายละเอียดของผู้ชำระภาษี ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่	4.27	0.78	มาก
3. ในหน่วยงานได้จัดทำแผนในการจัดเก็บรายได้ และดำเนินการตามแผนที่วางไว้	4.22	0.77	มาก
โดยรวม	4.15	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในด้านการจัดเก็บรายได้ อยู่ในระดับมาก
($\bar{X}$ =4.15) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป
หาน้อยดังนี้ ในหน่วยงานได้จัดทำรายละเอียดของผู้ชำระภาษี ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่
($\bar{X}$ =4.27) ในหน่วยงานได้จัดทำแผนในการจัดเก็บรายได้ และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ($\bar{X}$ =4.22)
และในหน่วยงานได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินที่สามารถนำไปใช้การได้อย่าง
สม่ำเสมอ ($\bar{X}$ =3.98)

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยด้านพัสดุและทรัพย์สินเป็นรายชื่อ

คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ด้านพัสดุและทรัพย์สิน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ในหน่วยงานได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สินที่สามารถนำไปใช้การได้อย่างสม่ำเสมอ	4.50	0.63	มาก
2. ในหน่วยงานได้จัดทำรายละเอียดของผู้ชำระภาษี ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่	4.48	0.68	มาก
3. ในหน่วยงานได้จัดทำแผนในการจัดเก็บรายได้ และดำเนินการตามแผนที่วางไว้	4.54	0.62	มากที่สุด
โดยรวม	4.50	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในด้านพัสดุและทรัพย์สิน อยู่ในระดับมาก
($\bar{X}=4.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ในหน่วยงานได้จัดทำแผนในการจัดเก็บรายได้ และดำเนินการตาม
แผนที่วางไว้ ($\bar{X}=4.54$) ในหน่วยงานได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินที่สามารถนำไปใช้
การได้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.50$) และในหน่วยงานได้จัดทำรายละเอียดของผู้ชำระภาษี ครบถ้วน
สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่ ($\bar{X}=4.48$)

4.4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเสี่ยงและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย การวิเคราะห์ข้อมูลเริ่มจากการหาความสัมพันธ์แต่ละตัวแปร โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อทดสอบความสอดคล้องของตัวแปรแต่ละตัวที่นำมาทดสอบเป็นตัวแปรเดียวกันหรือไม่ ซึ่งเป็นการบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ และให้เกิดความเชื่อมั่นว่าจะไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระขึ้น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ -1 ถึง 1 หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ -1 ถึง 1 จะแสดงให้เห็นค่าความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างสูงในขณะเดียวกันหากค่าดังกล่าวมีค่าเข้าใกล้ 0 จะแสดงให้เห็นค่าความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำหรือไม่มีเลย ผลการทดสอบแสดงได้ดังตาราง 4.18 โดยแทนค่าตัวแปรแต่ละตัว ดังนี้

Y	=	คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
X ₁	=	สภาพแวดล้อมภายในองค์กร
X ₂	=	การกำหนดวัตถุประสงค์
X ₃	=	การบ่งชี้เหตุการณ์
X ₄	=	การประเมินความเสี่ยง
X ₅	=	การตอบสนองความเสี่ยง
X ₆	=	กิจกรรมการควบคุม
X ₇	=	สารสนเทศและการสื่อสาร
X ₈	=	ติดตามและประเมินผล
SE	=	เพศ
AG	=	อายุ
PO	=	ตำแหน่ง
ED	=	ระดับการศึกษา
WP	=	ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง
ST	=	จำนวนพนักงานในหน่วยงาน

4.18 การทดสอบหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation)

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	SE	AG	PO	ED	WP	ST
Y	1	.375**	.355**	.259**	.375**	.367**	.315**	.364**	.353**	.078	.064	-.125*	0.45	.149**	.216**
X ₁		1	.717**	.534**	.456**	.443**	.349**	.540**	.415**	.033	.100	-.118*	.057	.120*	.104
X ₂			1	.535**	.545**	.551**	.420**	.495**	.476**	0.42	.207**	-.143**	.025	.153**	.057
X ₃				1	.491**	.423**	.377**	.521**	.408**	-.045	.120*	-.047	-.001	.117*	-.034
X ₄					1	.740**	.434**	.386**	.541**	.008	.059	-.109*	-.092	.089	.035
X ₅						1	.508**	.386**	.560**	.047	.145**	-.087	-.056	.132*	.013
X ₆							1	.385**	.443**	.025	.045	-.047	.014	.068	.053
X ₇								1	.453**	.031	.097	-.079	-.019	.144**	.089
X ₈									1	.022	.150**	-.124*	-.008	.191**	.107*
SE										1	-.019	-.051	.126*	.078	.033
AG											1	-.533**	.142**	.341**	.021
PO												1	-.166**	-.325**	.065
ED													1	.103*	-.012
WP														1	.008
ST															1

** Sig ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01, * Sig ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของตัวแปรระหว่าง การจัดการความเสี่ยงกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย ในตารางที่ 4.18 พบว่า การจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายในองค์กร การกำหนดวัตถุประสงค์ การบ่งชี้เหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามประเมินผล มีความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ทั้ง 8 ด้าน ($r = .375, p < 0.05$; $r = .375, p < 0.05$; $r = .367, p < 0.05$; $r = .364, p < 0.05$; $r = .355, p < 0.05$; $r = .353, p < 0.05$; $r = 3.15, p < 0.05$; $r = .259$)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของตัวแปรในส่วนข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย ในตารางที่ 4.18 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งระดับการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และจำนวนพนักงานในหน่วยงานมีความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ($r = -.125, p < 0.05$; $r = .149, p < 0.05$; $r = .216, p < 0.05$) ยกเว้น ($r = .078, p < 0.05$; $r = .064, p < 0.05$; $r = .045, p < 0.05$)

4.5 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณผลกระทบของการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

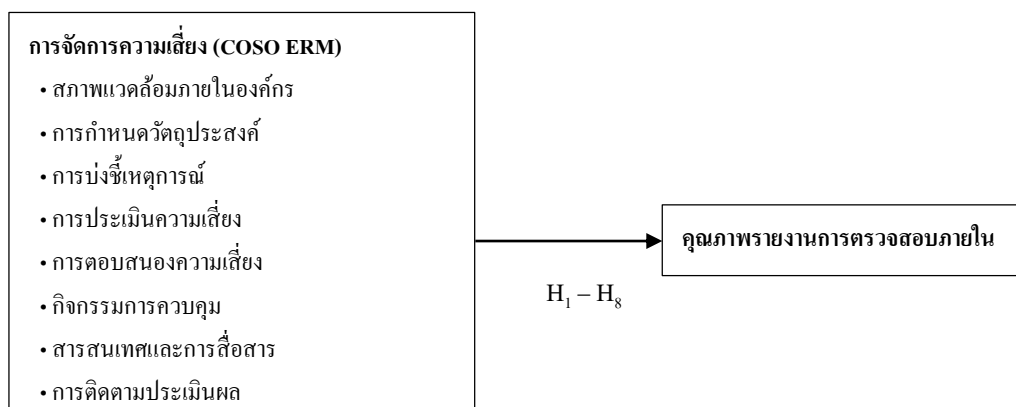
ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ โดยไม่มีตัวแปรควบคุม

ตัวแปร (Variable)	สมมติฐาน	B	t	Sig	VIF
(Constant)		3.621	28.540	.000	
1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (IE)	H ₁	.166	2.359	.019*	2.336
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (OS)	H ₂	.011	.148	.883	2.546
3. การบ่งชี้เหตุการณ์ (EI)	H ₃	.185	2.588	.046*	1.754
4. การประเมินความเสี่ยง (RA)	H ₄	.138	1.888	.060	2.533
5. การตอบสนองความเสี่ยง (RR)	H ₅	.063	.835	.405	2.644
6. กิจกรรมการควบคุม (CA)	H ₆	.091	1.612	.108	1.492
7. สารสนเทศและการสื่อสาร (IC)	H ₇	.160	2.655	.008*	1.707
8. การติดตามประเมินผล (M)	H ₈	.091	1.497	.135	1.728
R Square	.238				
Adjusted R Square	.221				
F	14.010				

* Sig ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามประเมินผล ตามสมมติฐานการวิจัยที่ H₁ – H₈ แสดงดังภาพประกอบที่ 4.1 นอกจากนี้เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ Variance Inflation Factors (VIF) ซึ่งปกติค่า VIF จะไม่เกิน 10 หากมีมากกว่าแสดงว่าเกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ จากการ

ตรวจสอบพบว่า ค่า VIF มีค่าระหว่าง 1.492 - 2.644 ดังนั้นตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน
หรือไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (Hair, et al., 2006)

ภาพประกอบที่ 4.1 การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อรายงานการตรวจสอบภายใน

โดยที่

- Y = คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
- X_1 = สภาพแวดล้อมภายในองค์กร
- X_2 = การกำหนดวัตถุประสงค์
- X_3 = การบ่งชี้เหตุการณ์
- X_4 = การประเมินความเสี่ยง
- X_5 = การตอบสนองความเสี่ยง
- X_6 = กิจกรรมการควบคุม
- X_7 = สารสนเทศและการสื่อสาร
- X_8 = ติดตามและประเมินผล
- Error = ค่าความคลาดเคลื่อน

จากตารางที่ 4.19 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) การจัดการความเสี่ยงทั้ง 8 ด้าน ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย จากผลการศึกษพบว่า มีเพียง 3 ด้าน ที่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในจึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษพบว่า การจัดการความเสี่ยง ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ($b_1 = .019, p < 0.05$) ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ ($b_3 = .046, p < 0.05$) และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ($b_7 = .008, p < 0.05$) มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีการจัดการด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร และด้านสารสนเทศและการสื่อสารมากจะทำให้คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_1 , H_3 และ H_7

จากผลการศึกษพบว่า การจัดการความเสี่ยง ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_2 = .883, p < 0.05$) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีการจัดการความเสี่ยง ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์น้อย จะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน จึงปฏิเสธ สมมติฐาน H_2

จากผลการศึกษพบว่า การจัดการความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง ไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_4 = .060, p < 0.05$) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีการจัดการความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยงน้อย จะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_4

จากผลการศึกษพบว่า การจัดการความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยง ไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_5 = .405, p < 0.05$) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลใน

ประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีการจัดการความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยงน้อย จะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_5

จากผลการศึกษาพบว่า การจัดการความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุมไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_6 = .108, p < 0.05$) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีการจัดการความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุมน้อยจะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_6

จากผลการศึกษาพบว่า การจัดการความเสี่ยง ด้านการติดตามประเมินผลไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_8 = .135, p < 0.05$) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีการจัดการความเสี่ยง ด้านการติดตามประเมินผลน้อย จะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_8

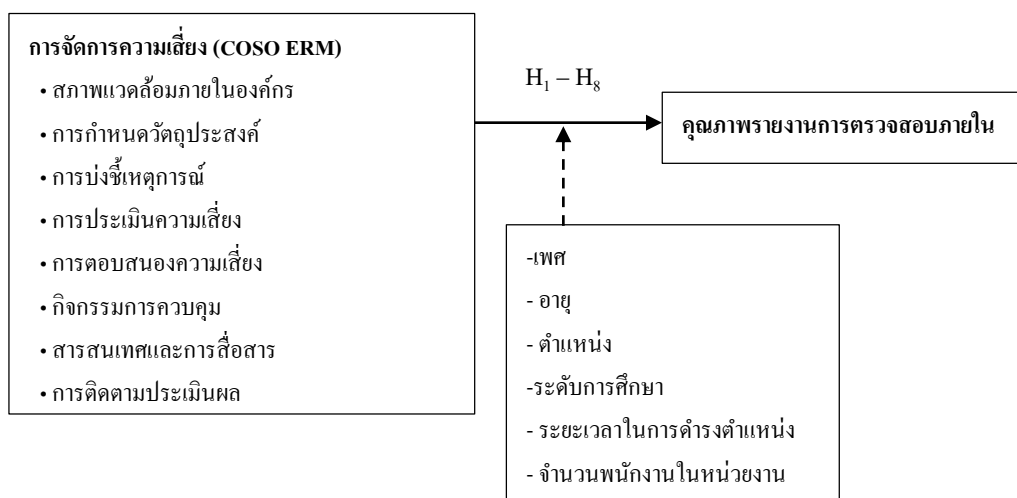
ตารางที่ 4.20 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ โดยมีตัวแปรควบคุม

ตัวแปร (Variable)	สมมติฐาน	B	t	Sig	VIF
(Constant)		3.598	17.311	.000	
1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (IE)	H ₁	.126	1.794	.074	5.518
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (OS)	H ₂	.015	.202	.840	2.890
3. การบ่งชี้เหตุการณ์ (EI)	H ₃	.142	1.989	.089	1.824
4. การประเมินความเสี่ยง (RA)	H ₄	.128	1.744	.082	2.679
5. การตอบสนองความเสี่ยง (RR)	H ₅	.089	1.190	.235	2.726
6. กิจกรรมการควบคุม (CA)	H ₆	.083	1.490	.137	1.509
7. สารสนเทศและการสื่อสาร (IC)	H ₇	.144	2.424	.016*	1.725
8. การติดตามประเมินผล (M)	H ₈	.058	.966	.335	1.797
9. เพศ		.036	.791	.429	1.043
10. อายุ		-.069	-1.214	.226	1.621
11. ตำแหน่ง		-.084	-1.504	.133	1.532
12. ระดับการศึกษา		.042	.904	.367	1.087
13. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		.064	1.285	.199	1.217
14. จำนวนพนักงานในกองคลัง		.178	3.822	.000*	1.065
R Square	.280				
Adjusted R Square	.251				
F	9.800				

* Sig ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

การจัดการความเสี่ยงและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ส่งผลกระทบต่อรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการติดตามประเมินผล ด้านเพศ ด้านอายุ ด้านตำแหน่ง ด้านระดับการศึกษา ด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และด้านจำนวน

พนักงานในหน่วยงาน ตามสมมติฐานการวิจัยที่ H₁ – H₈ แสดงดังภาพประกอบที่ 4.2 นอกจากนี้เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ Variance Inflation Factors (VIF) ซึ่งปกติค่า VIF จะไม่เกิน 10 หากมีมากกว่าแสดงว่าเกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ จากการตรวจสอบพบว่า ค่า VIF มีค่าระหว่าง 1.043 - 5.518 ดังนั้นตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (Hair, et al., 2006)

ภาพประกอบที่ 4.2 การจัดการความเสี่ยงและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ส่งผลกระทบต่อรายงานการตรวจสอบภายใน

โดยที่

- Y = คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
- X₁ = สภาพแวดล้อมภายในองค์กร
- X₂ = การกำหนดวัตถุประสงค์
- X₃ = การบ่งชี้เหตุการณ์
- X₄ = การประเมินความเสี่ยง
- X₅ = การตอบสนองความเสี่ยง
- X₆ = กิจกรรมการควบคุม

X_7 = สารสนเทศและการสื่อสาร

X_8 = ติดตามและประเมินผล

Error = ค่าความคลาดเคลื่อน

จากตารางที่ 4.20 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) การจัดการความเสี่ยงทั้ง 8 ด้าน และข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 ด้าน ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อคุณรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย จากผลการศึกษาพบว่า มีเพียง 2 ด้าน ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษาพบว่า การจัดการความเสี่ยง ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ($b_7 = .016, p < 0.05$) และข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้านจำนวนพนักงานในหน่วยงาน ($b_{14} = .000, p < 0.05$) มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่การจัดการความเสี่ยง ด้านสารสนเทศและการสื่อสารและมีจำนวนพนักงานในหน่วยงานมากจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในจึงยอมรับสมมติฐาน H_7

จากผลการศึกษาพบว่า การจัดการความเสี่ยง ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_1 = .074, p < 0.05$) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีการจัดการความเสี่ยง ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กรน้อยจะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_1

จากผลการศึกษาพบว่า การจัดการความเสี่ยง ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_2 = .840, p < 0.05$) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีการจัดการความเสี่ยง ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์น้อยจะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_2

จากผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้านเพศไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_9 = .429, p < 0.05$) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีเพศแตกต่างกันจะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

จากผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้านอายุไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_{10} = .226, p < 0.05$) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีอายุแตกต่างกันจะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

จากผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้านตำแหน่งไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_{11} = .133, p < 0.05$) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีตำแหน่งแตกต่างกันจะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

จากผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้านระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_{12} = .367, p < 0.05$) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีด้านระดับการศึกษาแตกต่างกันจะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

จากผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_{13} = .199, p < 0.05$) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย อธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังที่มีด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันจะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

4.6 สรุปสมมติฐานการศึกษา

จากการศึกษาผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย ผลการศึกษายอมรับ 3 สมมติฐาน และปฏิเสธ 5 สมมติฐาน ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ข้อ	สมมติฐานการวิจัย	ยอมรับ/ปฏิเสธ
H ₁	การจัดการความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย	ยอมรับ
H ₂	การจัดการความเสี่ยงด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย	ปฏิเสธ
H ₃	การจัดการความเสี่ยงด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย	ยอมรับ
H ₄	การจัดการความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย	ปฏิเสธ
H ₅	การจัดการความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย	ปฏิเสธ
H ₆	การจัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย	ปฏิเสธ

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย (ต่อ)

ข้อ	สมมติฐานการวิจัย	ยอมรับ/ปฏิเสธ
H ₆	การจัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย	ปฏิเสธ
H ₇	การจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย	ยอมรับ
H ₈	การจัดการความเสี่ยงด้านติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย	ปฏิเสธ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการจัดการความเสี่ยงในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย 3) เพื่อศึกษาการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ทฤษฎีเชิงพฤติกรรม (Behavioral Theories) ของ Blake and Mouton เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการกองคลังของหน่วยงานเทศบาลในประเทศไทย จำนวน 1,244 แห่ง จำนวนสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 368 แห่ง และใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเทศบาลในแต่ละจังหวัดโดยคำนวณตามสัดส่วน ร้อยละของจำนวนเทศบาลในแต่ละจังหวัดและใช้การจับสลาก (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วยส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และจำนวนพนักงานทั้งหมดในหน่วยงานกองคลัง ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการจัดการความเสี่ยง จำนวน 24 ข้อ ประกอบด้วย 1) ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร 2) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ 4) ด้านการประเมินความเสี่ยง 5) ด้านการตอบสนองความเสี่ยง 6) ด้านกิจกรรมการควบคุม 7) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และ 8) ด้านติดตามและประเมินผล ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน จำนวน 18 ข้อ ประกอบด้วย 1) ด้านการเงิน 2) ด้านการรับเงิน 3) ด้านรายงานการเงิน 4) ด้านการเบิกจ่าย 5) ด้านการจัดเก็บรายได้ และ 6) ด้านพัสดุและทรัพย์สิน ซึ่งลักษณะคำถามเป็นสเกลแบบช่วงของลิเคิร์ต (Likert Scale)

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) ดังนี้ 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) ในการอธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง หาค่าเฉลี่ย (Men) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถาม 2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อระหว่างตัวแปรรวมทั้งใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวัดความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน โดยมีประเด็นสำคัญในการนำเสนอ ดังนี้

- 5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการศึกษา
- 5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย
- 5.3 ข้อจำกัดในการวิจัย
- 5.4 ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต

5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย สามารถสรุปและอภิปรายผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับการจัดการความเสี่ยงในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

จากผลการศึกษาพบว่า การจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานกองคลังอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการจัดการความเสี่ยงในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ ร่องลงมา ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร เมื่อผู้บริหารมีการบริหารจัดการภายในองค์กรที่ดี ก็จะส่งผลให้รายงานการตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dessalegn (2007) พบว่าการจัดการความเสี่ยงมีอิทธิพลอย่างมากต่อคุณภาพการตรวจสอบภายใน ธนัชชา โยธาทัช (2549) และอภिरดา สุทธิสานนท์ (2559) พบว่า การจัดการความ

เสี่ยงที่ีจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานสามารถดำเนินธุรกิจให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะบุคลากร เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา เช่นกัน แตกต่างจากงานวิจัยของ Moni (2014) พบว่า การจัดการความเสี่ยงจะแสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน อาจเนื่องมาจากมีการนำการจัดการความเสี่ยงเข้ามาใช้ในองค์กรมากขึ้นทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และลดความเสี่ยงหรือ โอกาสที่อาจกระทำการทุจริตภายในองค์กรได้

2. ระดับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

จากผลการศึกษาพบว่า คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังอยู่ในระดับมากทุกด้านซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารงานกองคลังในเทศบาลมีระดับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการรับเงิน รองลงมาด้านการเงิน และด้านรายงานการเงิน เนื่องจากในหน่วยงานกองคลังให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ อย่างเคร่งครัด ดังนั้นการรายงานผลการตรวจสอบภายในจะสะท้อนผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิยะดา ปานลาด (2548) พบว่า ผู้บริหารจะให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก และสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง มีการปรับปรุงเพื่อให้งานดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งถ้าผู้ปฏิบัติงานได้รับการพัฒนาตนเองและ ส่งเสริมการให้ความรู้ต่าง ๆ ก็จะทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่นเดียวกับ Jeffrey et al. (2007) พบว่า รายงานการตรวจสอบภายในมีกระบวนการทำงานเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และเชื่อถือได้ เนื่องจากการบริหารงานในหน่วยงานภาครัฐมีการนำระเบียบเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงเข้ามาใช้ในองค์กร จึงต้องมีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน และติดตามผลการตรวจสอบ เพราะการรายงานผลจะเป็นการวิเคราะห์ถึงผลการปฏิบัติงาน ปัญหา ตลอดจนการข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้นการรายงานผลการตรวจสอบจะสะท้อนผลการปฏิบัติงานขององค์กรและผู้บริหารด้วย

3. การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน งานกองคลังของเทศบาลในประเทศไทย

จากผลการศึกษา พบว่า การจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานกองคลังของเทศบาล ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ และด้านสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ยกเว้น ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านการติดตามประเมินผล ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ผู้วิจัยอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กรส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งอธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังของเทศบาลที่มีการจัดการด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กรมาก จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน เนื่องจากสภาพแวดล้อมขององค์กร เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในการกำหนดกรอบบริหารความเสี่ยง เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร กระบวนการทำงาน ระเบียบ แนวทางการปฏิบัติงานบุคลากร เป็นต้น สภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่เอื้ออำนวยจะมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ เพราะหากสภาพแวดล้อมไม่ดีพอจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีข้อผิดพลาดได้ สภาพแวดล้อมจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานในองค์กร ซึ่งทฤษฎีของ Blake and Mouton อธิบายได้ว่า เมื่อผู้ปฏิบัติงานมีผู้นำที่เหมาะสมและมีผู้บังคับบัญชาที่ดีก็จะทำให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นไปตามนโยบาย และแนวทางการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลปะพร ศรีจันเพชร (2548) พบว่าองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เช่นเดียวกับงานวิจัยของ กุสุมา โสเจียว (2549) และอภิรดา สุทธิสานนท์ (2559) พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน เนื่องจากมีการจัดโครงสร้างสายงาน, การบังคับบัญชาชัดเจน เหมาะสมกับขนาดและลักษณะของงาน และมีการกำหนดกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร อีกทั้งสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งอธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังของเทศบาลที่มีการจัดการด้านการบ่งชี้เหตุการณ์มาก จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน เนื่องจากการบ่งชี้เหตุการณ์คือขั้นตอนเพื่อค้นหาความเสี่ยง หน่วยงานจะต้องรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งในส่วนของปัจจัยความเสี่ยงที่เกิดจากภายในและภายนอกองค์กร เช่น การปฏิบัติงาน บุคลากร นโยบายบริหารงาน การเงิน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น เพื่อให้ผู้บริหารหน่วยงานสามารถพิจารณากำหนดแนวทางและนโยบายในการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jeffrey et al. (2007) พบว่า การระบุเหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร หรือเหตุการณ์และโอกาสต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นมีผลกระทบให้เกิดความเสียหายหรือไม่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังนั้นการบ่งชี้เหตุการณ์มีผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงาน เนื่องจาก การที่ผู้ปฏิบัติงานมีการรายงานข้อบกพร่องหรือความผิดปกติในการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบ จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นได้ทันเวลา และลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้

การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ด้านสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งอธิบายได้ว่าในหน่วยงานกองคลังของเทศบาลที่มีการจัดการด้านสารสนเทศและการสื่อสารมาก จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน เนื่องจากการนำระบบ Internet มาใช้ในการปฏิบัติงาน การติดตามข้อมูลข่าวสาร โดยมีการประชาสัมพันธ์ รายงานผลข้อมูล ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล และการจัดการข้อมูลที่สัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลปะพร ศรีจันเพชร (2548) พบว่าองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีการปฏิบัติมาก คือ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สุวินชา การพัคชี (2558) และธนัชชา โยธาทัย (2549) พบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลเชิงบวกต่อการดำเนินงาน และงานวิจัยของ ชญานิชฐ์ อรุณสิทธิ์ (2551) พบว่า การดำเนินงานตามระบบการจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสารประสบความสำเร็จในระดับสูง ในการใช้ระบบ

สารสนเทศติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ มีการนำส่งรายงาน ฯ คตง. (ข้อ 6) ได้ตามกำหนด และมีการจัดเก็บเอกสารไว้ครบถ้วนสมบูรณ์ เนื่องจากมีการนำมาใช้ในการพิจารณาผลการดำเนินงาน ทำให้ผู้บริหารสามารถคาดเดาความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างแม่นยำมากขึ้น และมีการตัดสินใจในทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงาน

การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในจึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งอธิบายได้ว่าในหน่วยงานเทศบาลที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และมีพนักงานที่เข้าใจในเป้าหมายและวัตถุประสงค์น้อยแต่ก็ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน อาจเนื่องมาจากในแต่ละองค์กรมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์แต่ละส่วนอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จงกลณีย์ สุริยะวงศ์ (2551) และอภิรดา สุทธิสถานนท์ (2559) พบว่าผู้บริหารงานกองคลังที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงานแต่ละหน่วยงานที่ชัดเจน และมีการดำเนินงานตามระบบ ทำให้การดำเนินงานภายในองค์กรมีประสิทธิภาพ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในที่ชัดเจน

การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ด้านการประเมินความเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในจึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งอธิบายได้ว่า ในหน่วยงานเทศบาลที่มีการจัดการความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยงน้อยแต่ก็ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน อาจเนื่องมาจากในหน่วยงานมีการบริหารจัดการเพื่อลดโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามแผนให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ สามารถควบคุมได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะนุช แสงสาย และ อภิรดา สุทธิสถานนท์ (2559) พบว่า การวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ยังไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ด้านการตอบสนองความเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในจึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งอธิบายได้ว่า ในหน่วยงานกองคลังที่มีการวิเคราะห์และกำหนดวิธีการควบคุม

เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง โดยผู้บริหารได้ตอบสนองต่อผลการปฏิบัติงานตามวิธีการควบคุม เพื่อให้สามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในสภาพการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณ คงรุ่งโชค (2557) พบว่า การระบุปัจจัยความเสี่ยงและโอกาสของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ยังไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน อาจเนื่องมาจากการตอบสนองความเสี่ยงในองค์กรมีอยู่น้อยแต่ประสิทธิภาพการทำงานไม่ได้ลดลงจึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ด้านกิจกรรมการควบคุมไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในจึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งอธิบายได้ว่า ในหน่วยงานกองคลังที่มีวิธีการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด และมีผู้บริหารควบคุมการดำเนินงานตามแผน นโยบาย โดยมีการประเมินผลการปฏิบัติงานจริงกับเป้าหมายตามแผนงานที่จัดทำไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรวิ พรรณเรืองรอง (2549) พบว่า การจัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเหมาะสม มีการแบ่งแยกหน้าที่ของผู้บริหารมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานแต่ละระดับ ไว้อย่างชัดเจน ก่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอยู่แล้วจึงไม่ได้มีผลต่อรายงานการตรวจสอบภายใน และงานวิจัยของ Mary (2016) พบว่า หน่วยงานที่มีการจัดกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงมีนัยสำคัญต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบที่มีผลต่อการดำเนินงานขององค์กร จากผลการศึกษาด้านกิจกรรมการควบคุมไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในอย่างชัดเจน อาจเนื่องมาจากมีการจัดการความเสี่ยงด้านกิจกรรมควบคุมน้อย แต่ก็ไม่ได้ทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานลดลง จึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) ด้านติดตามและประเมินผลไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในจึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งอธิบายได้ว่า ในหน่วยงานกองคลังที่มีหน่วยตรวจสอบภายใน ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานและสามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผลหรือจากการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญานิษฐ์ อรุณสิทธิ์ (2551) พบว่า การ

ติดตามและประเมินผลการจัดการความเสี่ยงตามกรอบวิธีปฏิบัติ COSO มีการจัดทำรายงานเพื่อเสนอผู้บริหารเป็นระยะและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมออยู่แล้ว อาจเนื่องมาจากในองค์กรมีประเมินผลตามระเบียบและจัดทำรายงานเพื่อเสนอต่อผู้บริหารเป็นประจำทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพอยู่แล้วจึงไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

แต่เมื่อมีการนำตัวแปรควบคุมมาศึกษาวิเคราะห์ร่วมกับตัวแปรต้นและตัวแปรตามด้วยแล้ว ทำให้พบความสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้น คือ ด้านจำนวนพนักงานในหน่วยงาน ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อรายงานการตรวจสอบภายใน และผลการศึกษาจากทั้ง 2 สมการนั้น ยังแสดงให้เห็นความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อรายงานการตรวจสอบภายในแตกต่างกันในด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กรและด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ ทำให้อธิบายได้ว่า ในหน่วยงานกองคลัง ซึ่งมีปัจจัยหลักในการจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสารที่มีเสถียรภาพจึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน และจากผลการวิเคราะห์เพิ่มเติมในหน่วยงานที่มีจำนวนพนักงานมากก็จะทำให้คุณภาพรายงานตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพเหมือนกัน นอกนั้นด้านอื่น ๆ ที่นำมาวิเคราะห์ยังไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใด ๆ ต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในอาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการจัดการบริหารความเสี่ยงที่คืออยู่แล้ว เพราะถึงแม้ว่าการบริหารจัดการภายในองค์กรหรือความแตกต่างด้านเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง จะไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานการตรวจสอบภายในแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ และปฏิบัติงานตามกฎ ระเบียบ ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ซึ่งทฤษฎีเชิงพฤติกรรมของ Blake and Mouton ที่กล่าวถึงภาวะผู้นำที่ดี มีปัจจัย 2 อย่างคือ คน (People) และผลผลิต (Product) โดยแต่ละอย่างจะกำหนดคุณภาพการทำงาน อธิบายได้ว่าถ้าคนมีคุณภาพสูงจะส่งผลให้ผลผลิตมีปริมาณและคุณภาพสูงตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงสิทธิ์ ประสานศักดิ์ (2559) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านจำนวนของผู้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานในองค์กรมีผลสำเร็จของงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ และมีการปฏิบัติตามขั้นตอนของระเบียบ ถูกต้องครบถ้วน ทำงานที่รับผิดชอบได้ทันเวลาตามกำหนด มีการแบ่งงานตามสายงานและ

ปริมาณงานที่เหมาะสมใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในอย่างชัดเจน ทำให้ข้อมูลที่ได้มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ

5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์เชิงทฤษฎี

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย จากการนำทฤษฎีเชิงพฤติกรรมของเบลค และมูตัน (Behavioral Theories) ที่ใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเสี่ยงกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน เนื่องจากทฤษฎีเชิงพฤติกรรมของเบลค และมูตัน จะมุ่งสนใจคนและผลการดำเนินงานที่ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการทำงานของหน่วยงาน มีการตัดสินใจเลือกนโยบาย วิธีการ และกระบวนการดำเนินงาน ดังนั้นจากทฤษฎีดังกล่าวถ้าผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมกับองค์กรนั้น ๆ มีข้อมูลในการวางแผนระบบ กระบวนการ หรือกำหนดทิศทางการทำงาน จะทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพและเมื่อองค์กรมีประสิทธิภาพก็จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในเช่นกัน

2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

2.1 สำหรับองค์กรภาครัฐ

2.1.1 การจัดการความเสี่ยงด้านการบ่งชี้เหตุการณ์มีความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อรายงานการตรวจสอบภายใน ดังนั้น ในหน่วยงานควรกระตุ้นให้บุคลากรตั้งแต่ระดับสูงไปจนถึงระดับปฏิบัติการให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้ผู้บริหารสามารถวางแผนและกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ ช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในเพื่อเป็นประโยชน์ต่อองค์กรต่อไป

2.1.2 การจัดการความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กรมีความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อรายงานการตรวจสอบภายใน ดังนั้น ในหน่วยงานควรอธิบายชี้แจงในการกำหนด

กรอบการบริหารความเสี่ยง เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร กระบวนการทำงาน ภายในองค์กร แนวทางการปฏิบัติงาน ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นต้น ให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการทำงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันซึ่งนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.3 การจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสารมีความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อรายงานการตรวจสอบภายใน ดังนั้น ในหน่วยงานควรมีความพร้อมด้านระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และสามารถเชื่อมต่อข้อมูลได้อย่างทันเวลา และถูกต้อง เพื่อช่วยในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.1 สำหรับองค์กรภาคเอกชน

องค์กรควรชี้แจงและทำความเข้าใจกับบุคลากรในการนำกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเกิดการปฏิบัติงานที่ต่อเนื่องและเพิ่มขึ้น โดยอธิบายถึงนโยบายขององค์กร วัฒนธรรมองค์กร ระเบียบ ข้อบังคับ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเอง มีการและเปลี่ยนเรียนรู้ มีการนำไปปฏิบัติ และสิ่งสำคัญคือการนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันจนกลายเป็นความเคยชิน มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและแทรกอยู่ในการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กร โดยต้องให้ความสำคัญกับการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นลำดับแรก ๆ เนื่องจากรายงานการตรวจสอบภายในจะสะท้อนผลการปฏิบัติงานภายในองค์กร และเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง กำหนดกลยุทธ์ และสามารถระบุเหตุการณ์ที่มีความเป็นไปได้ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อองค์กรและจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

5.3 ข้อจำกัดในการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการกองคลังของเทศบาลในประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งยังมีกลุ่มตัวอย่างในหน่วยงานอื่น ๆ ที่น่าสนใจ
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามใช้เวลาค่อนข้างนาน เนื่องจากใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์รวมทั้งเทศบาลที่มีการย้ายที่ตั้ง ทำให้แบบสอบถามบางส่วนมีการตีกลับ

3. การวิจัยครั้งนี้มุ่งเฉพาะในส่วนของการบริหารจัดการความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของผู้บริหารงานกองคลัง ซึ่งอาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

5.4 ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต

1. ควรเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลัง เช่น ผู้ตรวจสอบภายในหน่วยงาน พนักงานระดับปฏิบัติงานในหน่วยงาน เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมทุกระดับในปฏิบัติงาน และเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรเปลี่ยนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นการสอบถามแบบเชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียด ถูกต้อง และชัดเจน สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ควรพิจารณาและศึกษาด้านอื่น ๆ ที่อาจเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นสาเหตุให้คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในลดลง เช่น วัฒนธรรมภายในองค์กร ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2560). รายชื่อเทศบาลในแต่ละจังหวัด. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560, จาก <https://www.dla.go.th>
- สุพรรณรัตน์ มาศรีรัตน์. (2552). แนวทางการจัดการความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2561, จาก <http://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/212191>
- จกกลณีย์ สุริยะวงศ์. (2551). แนวทางการจัดการความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอเมืองเชียงใหม่. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2561, จาก <http://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/196457>
- จุฑามน สิทธิผลวนิชกุล. (2561). แนวทางการบริหารความเสี่ยงองค์กร COSO Enterprise Risk Management 2017. วารสารวิชาชีพบัญชี, 14, 111 - 124.
- กมลวรรณ พุฒชาติ. (2553). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความเสี่ยงโดยการประเมินตนเอง (Control Self-Assessment CSA) ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์. (การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ภิญญาพัชญ์ พูลสวัสดิ์. (2552). ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางป่อ จังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).
- ศุภชัย ลีเลิศธรรม. (2554). ศึกษาความเป็นไปได้ในการนำระบบการจัดการความเสี่ยงตามแนวทาง COSO มาใช้กับการบริหารการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 (ภาคใต้) จังหวัดเพชรบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี).
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2544). แนวทาง : การจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.dopa.go.th>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมยศ นาวิการ. (2554). ทฤษฎีเชิงพฤติกรรมของเบลค และมูตัน. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2561, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/376994>
- เนตรดาว ทองประกอบ. (2550). เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของมาตรการจัดการความเสี่ยงเทศบาลขนาดใหญ่และขนาดเล็ก กรณีศึกษาเทศบาลนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- สกลพร พิบูลย์วงศ์. (2555). ความคิดเห็นของนักบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ทางเลือกเพื่อการลงทุนเกี่ยวกับการวางระบบการจัดการความเสี่ยง และสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่มีผลต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชี. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ชริดา แซ่ลี. (2556). การประเมินระบบการจัดการความเสี่ยงตามแนวทาง COSO ระบบงานบริการช่างและคลังพัสดุของโครงการแกรนด์พาร์คพาร์ทเมนท์ (การศึกษานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย).
- พิทยา ภูวะสุวรรณ. (2552). การประเมินการจัดการความเสี่ยงวงจรรายจ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อวัสดุคลังตามแนวคิด COSO : กรณีศึกษา บริษัท เพาเวอร์แพลนท์ จำกัด การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย).
- สันติพัฒน์ อรุณธารี. (2551). การศึกษาการกำกับดูแลกิจการที่ดีทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Governance) กับการวางแผนกลยุทธ์ กรุงเทพฯ : บริษัทไอซีที ในกลุ่มธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สุวินชา การพัชชี. (2555). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพระบบการจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพฯ (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อำพร บุญมี. (2550). การประเมินการจัดการความเสี่ยงระบบจัดซื้อตามแนวคิด COSO : กรณีศึกษา บริษัทยูนิคเทคโนโลยี (ไทยแลนด์) จำกัด (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล).
- ปิยะนุช แสงสาย และอภิรดา สุทธิสานนท์. (2559). การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการดำเนินงานและการควบคุมภายในสำหรับบุคลากรจากหน่วยงานราชการกระทรวงศึกษาธิการ. วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร, 11, 53 – 64.
- ศิลปะพร ศรีจันทเพชร. (2548). การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance). (พิมพ์ครั้งที่ 2) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชนัชชา โยธาทัช. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสารคาม).
- กุสุมา ไสเจียว. (2549). ผลกระทบของประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงและสภาพแวดล้อมธุรกิจที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสารคาม).
- วัชรวิ วรรณเรืองรอง. (2549). การประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการจัดการความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ชีวรัตน์ สระแพ. (2558). การจัดการความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO ส่งผลต่อรายงานการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินของเทศบาลในจังหวัดสงขลา. (การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชญานิษฐ์ อรุณสิทธิ์. (2551). ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการจัดการความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ทรงสิทธิ์ ประสานศักดิ์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา).
- Dessalegn, G. M.(2007). Internal audit effectiveness: an Ethiopian public sector case study. *Managerial Auditing Journal* Volume 22, ISSUE 5.
- Mary, J. L., Karin, A. P., Pervaiz, A., Bing, Y. (2016). Internal control weaknesses and evidence of real activities manipulation. *Advances in Accounting* Volume 33, June 2016, Pages 47-58.
- Mary, J. L., Karin, A. P., Pervaiz, A., Bing, Y. (2016). Internal control weaknesses and evidence of real activities manipulation. *Advances in Accounting* Volume 33, June 2016, Pages 47-58.
- Moni, M. (2014). The Effectiveness of the Internal Controlling System Implementation in Fiscal Decentralization Application. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* Volume 164, 31 December 2014, Pages 180-193.
- Hollis, A. S., Daniel W. C., William R. K., & Ryan, L. F. (2008). The discovery and reporting of internal control deficiencies prior to SOX-mandated audits. *Journal of Accounting and Economics* Volume 44, Issues 1–2, September 2007, Pages 166-192.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Jeffrey, D., Weili, G., Sarah, M. (2007). Determinants of weaknesses in internal control over financial reporting. *Journal of Accounting and Economics* Volume 44, Issues 1–2, September 2007, Pages 193-223.
- Dain, C. D., Matthew, S. E., & John, M. (2017). Audit committee financial expertise and earnings management: The role of status. *Journal of Accounting and Economics* Volume 58, Issues 2–3, November–December 2014, Pages 208-230.
- Mei, F. C., Li, Sarah, M. (2009). Internal control and management guidance. *Journal of Accounting and Economics* Volume 48, Issues 2–3, December 2009, Pages 190-209.
- Dennis, M. L., Kevin, T. R. (2013). Auditor size and internal control reporting differences in nonprofit healthcare organizations. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, Vol. 25 Issue: 1, pp.41-68.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อรายงานคุณภาพรายงานการตรวจสอบ
ภายในงานกองคลังสำหรับเทศบาลในประเทศไทย

คำชี้แจง

แบบสอบถามข้อมูลชุดนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการจัดการ
ความเสี่ยงที่มีต่อรายงานคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลัง สำหรับเทศบาลใน
ประเทศไทย เพื่อประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา โทรศัพท์ 074 – 287816 โดย
แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงงานกองคลังของเทศบาล (COSO ERM)

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาล

ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้ จะถูกเก็บเป็นความลับ ไม่มีการใช้ข้อมูลใด ๆ ที่เปิดเผย
เกี่ยวกับหน่วยงานของท่าน การนำเสนอผลการวิจัยจะเสนอในภาพรวมเท่านั้น

หากท่านต้องการรายงานสรุปผลการวิจัย โปรดระบุ E-mail Address ของท่านมากับ
แบบสอบถามชุดนี้ ( ) ต้องการ E-mail ..... ( ) ไม่ต้องการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ท่านได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ และขอความกรุณา
ส่งแบบสอบถามกลับภายใน 15 วัน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์ต่อ
การศึกษาในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้ หากท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใด
เกี่ยวกับแบบสอบถาม โปรดติดต่อผู้วิจัย นางสาวอติญา รัตนมา หมายเลขโทรศัพท์ 086-9665310
หรือ E-mail : Atiya.r@gmail.com

นางสาวอติญา รัตนมา

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) ในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ ..... ปี

3. ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการกองคลัง/หัวหน้าส่วนการคลัง

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน

หัวหน้าฝ่าย.....(โปรดระบุ)

เจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงาน.....(โปรดระบุ)

อื่นๆ.....(โปรดระบุ)

4. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโทหรือสูงกว่า

อื่นๆ.....(โปรดระบุ)

5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ..... ปี

6. จำนวนพนักงานทั้งหมดในหน่วยงาน (ปีปัจจุบัน) ..... คน

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาล

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย (✓) เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น เพื่อแสดงว่าในหน่วยงานของท่านมีการจัดการความเสี่ยงในประเด็นดังต่อไปนี้

การจัดการความเสี่ยง	ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร					
1. ในหน่วยงานมีการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลอย่างเหมาะสม					
2. บุคลากรในหน่วยงานมีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน					
3. ในหน่วยงานมีการจัด โครงสร้างและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจนและมีการแสดงแผนภูมิการจัดองค์กรให้พนักงานทุกคนทราบ					
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์					
4. ในหน่วยงานได้กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละส่วนงานอย่างชัดเจน และสามารถวัดผลได้					
5. หน่วยงานของท่านได้ชี้แจงให้แก่พนักงานทราบและเข้าใจตรงกันในวัตถุประสงค์ของส่วนงาน					
6. พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายการปฏิบัติงาน					
ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์					
7. หน่วยงานของท่านได้ปฏิบัติงานในการตรวจสอบฎีกา การอนุมัติเบิกจ่ายเงิน โดยมีเอกสารหลักฐานประกอบ					

การจัดการความเสี่ยง	ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
8. การปฏิบัติงานทางด้านบัญชี การเงิน และการจัดเก็บรายได้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน					
9. ผู้บริหารทุกระดับให้ความร่วมมือในการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เช่น การปรับลดบุคลากร, การเกิดภัยธรรมชาติ, การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่, การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น					
ด้านการประเมินความเสี่ยง					
10. ผู้บริหารให้ความร่วมมือในการระบุและประเมินความเสี่ยง					
11. หน่วยงานของท่านได้ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่กระทบต่อการดำเนินงาน					
12. หน่วยงานของท่านได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยง					
ด้านการตอบสนองความเสี่ยง					
13. ในหน่วยงานได้วิเคราะห์สาเหตุและกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง					
14. ในหน่วยงานได้แจ้งให้พนักงานทุกคนทราบเกี่ยวกับวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง					

การจัดการความเสี่ยง	ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านกิจกรรมการควบคุม					
15. ผู้บริหารได้ตอบสนองต่อผลการปฏิบัติงานตามวิธีการควบคุมที่กำหนดและปรับปรุงเพื่อให้สามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้					
16. ผู้บริหารได้ควบคุมการดำเนินงานตามแผนนโยบายประจำปี และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานจริงกับเป้าหมายตามแผนงานที่จัดทำไว้					
17. ในหน่วยงานได้จัดทำคู่มือหรือวิธีการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด และสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับพนักงานใหม่					
18. หน่วยงานของท่านได้กำหนดวิธีการจัดเก็บเอกสารการปฏิบัติงานประจำวัน เอกสารเบิกจ่าย และเอกสารสำคัญ					
ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร					
19. หน่วยงานของท่านได้นำระบบ Internet มาใช้ในการปฏิบัติงาน ติดตามข้อมูลข่าวสาร					
20. ในหน่วยงานได้ติดตั้งระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ รวดเร็ว ทันสมัย และเชื่อถือได้					
21. หน่วยงานของท่านได้เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถรายงานเหตุการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันที และเมื่อมีข้อร้องเรียนก็มีการแก้ไขและติดตามผลอย่างทันเวลา					

การจัดการความเสี่ยง	ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการติดตามประเมินผล					
22. ในหน่วยงานได้ติดตามและกำกับดูแลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และประชุมเพื่อรายงานผลความคืบหน้าของงาน ชี้แจงข้อมูล สาเหตุและดำเนินการแก้ไขอย่างทันเวลา					
23. ในหน่วยงานได้มีหน่วยตรวจสอบภายในดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ					
24. หน่วยงานของท่านได้ดำเนินติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผลหรือจากการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอ					

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาล

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย (✓) เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น เพื่อแสดงว่าหน่วยงานของท่านมีการจัดทำรายงานการตรวจสอบภายใน ในประเด็นดังต่อไปนี้

รายงานการตรวจสอบภายใน	ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านการเงิน					
1.1 หน่วยงานได้ทำการรายงานสถานะการเงินประจำวัน เช่น การลงรายการมีความครบถ้วน อย่างสม่ำเสมอ					
1.2 หน่วยงานได้ดำเนินการตามระบบ/ระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงิน					
1.3 หน่วยงานได้ดำเนินการตามระบบ/ระเบียบเกี่ยวกับการรับ-ส่งเงิน					
2. ด้านการรับเงิน					
2.1 ในหน่วยงานได้ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน และใช้ใบเสร็จรับเงินที่ละเล่ม โดยงานการเงินจัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน					
2.2 ในหน่วยงานได้ตรวจสอบจำนวนเงินที่จัดเก็บและส่งประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ					
2.3 ในหน่วยงานได้รับเงิน นำส่ง และนำเงินฝากธนาคารอย่างสม่ำเสมอ					
3. ด้านรายงานการเงิน					
3.1 หน่วยงานของท่านได้จัดทำข้อมูลทางการเงิน เช่น บัญชีแยกประเภทมีการบันทึกรายการถูกต้อง และติดตามตรวจสอบรายการจากเอกสารหลักฐาน					

รายงานการตรวจสอบภายใน	ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.2 หน่วยงานของท่าน ได้จัดทำรายงานทางการเงิน เช่น จัดทำขึ้นตามระยะเวลาที่กำหนด การสอบทาน และให้ความเห็นชอบโดยผู้มีอำนาจอย่างสม่ำเสมอ					
3.3 ในหน่วยงาน ได้ฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี					
4. ด้านการเบิกจ่าย					
4.1 หน่วยงานของท่าน ได้ดำเนินการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินทุกไตรมาสอย่างสม่ำเสมอ					
4.2 หน่วยงานของท่าน ได้จัดทำฎีกา เอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินเป็นประจำ และตรวจสอบหลักฐานทุกครั้งก่อนอนุมัติจ่าย เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ					
4.3 หน่วยงานของท่าน ได้แบ่งแยกหน้าที่ด้านการเบิกจ่าย มิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงาน เช่น ก. เก็บรักษาเงินสด ข. อนุมัติใบสำคัญจ่ายเงิน ค. บันทึกบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคาร					
5. ด้านการจัดเก็บรายได้					
5.1 ในหน่วยงาน ได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินที่สามารถนำไปใช้การได้อย่างสม่ำเสมอ					
5.2 ในหน่วยงาน ได้จัดทำรายละเอียดของผู้ชำระภาษี ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่					
5.3 ในหน่วยงาน ได้จัดทำแผนในการจัดเก็บรายได้ และดำเนินการตามแผนที่วางไว้					

รายงานการตรวจสอบภายใน	ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6. ด้านพัสดุและทรัพย์สิน					
6.1 หน่วยงานของท่านได้กำหนดความต้องการหรือการขออนุมัติจัดซื้อและการรับพัสดุอย่างสม่ำเสมอ					
6.2 หน่วยงานของท่านมีการจัดทำทะเบียนรับ-จ่ายพัสดุ, ใบเบิกและการให้หมายเลขกำกับ					
6.3 หน่วยงานของท่านได้จัดทำตามระบบ และปฏิบัติตามระเบียบ ข้อกำหนด อย่างเคร่งครัด					

ขอขอบพระคุณ ที่ท่านกรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์
ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาการบัญชี
ที่ทำงาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. ผศ.ดร.กุลวดี ลิ้มอุสันโน
ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาการบัญชี
ที่ทำงาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. นางสาววิลาวัณย์ คชกาญจน์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองคลัง
ที่ทำงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ภาคผนวก ค

ผลการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ (IOC)
การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM) งานกองคลังของเทศบาล

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ค่า IOC	ผลการประเมิน	การแก้ไข/คำชี้แจงเพิ่มเติม
ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร				
1	ในหน่วยงานมีการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลอย่างเหมาะสม	1	ยืนยัน	
2	บุคลากรในหน่วยงานมีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน	1	ยืนยัน	
3	ในหน่วยงานมีการจัดโครงสร้างและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจนและมีการแสดงแผนภูมิการจัดองค์กรให้พนักงานทุกคนทราบ	1	ยืนยัน	
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์				
4	ในหน่วยงานได้กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละส่วนงานอย่างชัดเจน และสามารถวัดผลได้	1	ยืนยัน	
5	หน่วยงานของท่านได้ชี้แจงให้แก่พนักงานทราบและเข้าใจตรงกันในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของส่วนงาน	1	ยืนยัน	
6	พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายการปฏิบัติงาน	1	ยืนยัน	
ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์				
7	หน่วยงานของท่านได้ปฏิบัติงานในการตรวจสอบฎีกา การอนุมัติเบิกจ่ายเงิน โดยมีเอกสารหลักฐานประกอบ	1	ยืนยัน	

ข้อที่	ข้อความในแบบสอบถาม	ค่า IOC	ผลการประเมิน	การแก้ไข/ค่าชี้แจงเพิ่มเติม
8	การปฏิบัติงานทางด้านบัญชี การเงิน และการจัดเก็บรายได้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	1	ยืนยัน	
9	ผู้บริหารทุกระดับให้ความร่วมมือในการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เช่น การปรับลดบุคลากร, การเกิดภัยธรรมชาติ, การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่, การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น	0.66	ยืนยัน	
ด้านการประเมินความเสี่ยง				
10	ผู้บริหารให้ความร่วมมือในการระบุและประเมินความเสี่ยง	1	ยืนยัน	
11	หน่วยงานของท่านได้ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่กระทบต่อการดำเนินงาน	1	ยืนยัน	
12	หน่วยงานของท่านได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยง	1	ยืนยัน	
ด้านการตอบสนองความเสี่ยง				
13	ในหน่วยงานได้วิเคราะห์สาเหตุและกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง	1	ยืนยัน	
14	ในหน่วยงานได้แจ้งให้พนักงานทุกคนทราบเกี่ยวกับวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง	1	ยืนยัน	
15	ผู้บริหารได้ตอบสนองต่อผลการปฏิบัติงานตามวิธีการควบคุมที่กำหนดและปรับปรุงเพื่อให้สามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ได้	1	ยืนยัน	

ข้อที่	ข้อความในแบบสอบถาม	ค่า IOC	ผลการประเมิน	การแก้ไข/ค่าชี้แจงเพิ่มเติม
ด้านกิจกรรมการควบคุม				
16	ผู้บริหารได้ควบคุมการดำเนินงานตามแผนนโยบายประจำปี และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานจริงกับเป้าหมายตามแผนงานที่จัดทำไว้	1	ยืนยัน	
17	ในหน่วยงานได้จัดทำคู่มือหรือวิธีการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด และสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับพนักงานใหม่	1	ยืนยัน	
18	หน่วยงานของท่านได้กำหนดวิธีการจัดเก็บเอกสารการปฏิบัติงานประจำวัน เอกสารเบิกจ่าย และเอกสารสำคัญ	1	ยืนยัน	
ด้านกิจกรรมการควบคุม				
19	หน่วยงานของท่านได้นำระบบ Internet มาใช้ในการปฏิบัติงาน ติดตามข้อมูลข่าวสาร ระเบียบ หนังสือสั่งการ	1	ยืนยัน	
20	ในหน่วยงานได้ติดตั้งระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ รวดเร็ว ทันสมัย และเชื่อถือได้	1	ยืนยัน	
21	หน่วยงานของท่านได้เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถรายงานเหตุการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันที และเมื่อมีข้อร้องเรียนก็มีการแก้ไขและติดตามผลอย่างทันเวลา	1	ยืนยัน	

ข้อที่	ข้อความในแบบสอบถาม	ค่า IOC	ผลการประเมิน	การแก้ไข/ค่าชี้แจงเพิ่มเติม
ด้านการติดตามประเมินผล				
22	ในหน่วยงานได้ติดตามและกำกับดูแลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และประชุมเพื่อรายงานผลความคืบหน้าของงาน ชี้แจงข้อมูลสาเหตุและดำเนินการแก้ไขอย่างทันเวลา	1	ยืนยัน	
23	ในหน่วยงานได้มีหน่วยตรวจสอบภายในดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ	1	ยืนยัน	
24	หน่วยงานของท่านได้ดำเนินการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผล	1	ยืนยัน	

คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในงานกองคลังของเทศบาล

ข้อที่	ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ค่า IOC	ผลการประเมิน	การแก้ไข/คำชี้แจงเพิ่มเติม
ด้านการเงิน				
1	หน่วยงานได้ทำการรายงานสถานะการเงินประจำวัน เช่น การลงรายการมีความครบถ้วน อย่างสม่ำเสมอ	1	ยืนยัน	
2	หน่วยงานได้ดำเนินการตามระบบ/ระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงิน	0.66	ยืนยัน	
3	หน่วยงานได้ดำเนินการตามระบบ/ระเบียบเกี่ยวกับการรับ-ส่งเงิน	0.66	ยืนยัน	
ด้านการรับเงิน				
4	ในหน่วยงานได้ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน และใช้ใบเสร็จรับเงินที่ละเล่ม โดยงานการเงินจัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน	1	ยืนยัน	
5	ในหน่วยงานได้ตรวจสอบจำนวนเงินที่จัดเก็บและนำส่งประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ	1	ยืนยัน	
6	ในหน่วยงานได้รับเงิน นำส่ง และนำเงินฝากธนาคารอย่างสม่ำเสมอ	1	ยืนยัน	
ด้านรายงานการเงิน				
7	หน่วยงานของท่านได้จัดทำข้อมูลทางการเงิน เช่น บัญชีแยกประเภทมีการบันทึกรายการถูกต้อง และติดตามตรวจสอบรายการจากเอกสารหลักฐาน	1	ยืนยัน	

ข้อที่	ข้อความในแบบสอบถาม	ค่า IOC	ผลการประเมิน	การแก้ไข/ค่าชี้แจงเพิ่มเติม
8	หน่วยงานของท่านได้จัดทำรายงานทางการเงิน เช่น จัดทำขึ้นตามระยะเวลาที่กำหนด การสอบทานและให้ความเห็นชอบโดยผู้มีอำนาจอย่างสม่ำเสมอ	1	ยืนยัน	
9	ในหน่วยงานได้ฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	1	ยืนยัน	
ด้านการเบิกจ่าย				
10	หน่วยงานของท่านได้ดำเนินการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินทุกไตรมาสอย่างสม่ำเสมอ	1	ยืนยัน	
11	หน่วยงานของท่านได้จัดทำฎีกา เอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินเป็นประจำ และตรวจสอบหลักฐานทุกครั้งก่อนอนุมัติจ่าย เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ	1	ยืนยัน	
12	หน่วยงานของท่านได้แบ่งแยกหน้าที่ด้านการเบิกจ่าย มิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงาน เช่น ก.เก็บรักษาเงินสด ข.อนุมัติใบสำคัญจ่ายเงิน ค.บันทึกบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคาร	1	ยืนยัน	
ด้านการจัดเก็บรายได้				
13	ในหน่วยงานได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินที่สามารถนำไปใช้การได้อย่างสม่ำเสมอ	1	ยืนยัน	
14	ในหน่วยงานได้จัดทำรายละเอียดของผู้ชำระภาษี ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่	1	ยืนยัน	

ข้อที่	ข้อความในแบบสอบถาม	ค่า IOC	ผลการประเมิน	การแก้ไข/ค่าชี้แจงเพิ่มเติม
15	ในหน่วยงานได้จัดทำแผนในการจัดเก็บรายได้ และดำเนินการตามแผนที่วางไว้	1	ยืนยัน	
ด้านพัสดุและทรัพย์สิน				
16	หน่วยงานของท่านได้กำหนดความต้องการหรือการขออนุมัติจัดซื้อและการรับพัสดุอย่างสม่ำเสมอ	1	ยืนยัน	
17	หน่วยงานของท่านมีการจัดทำทะเบียนรับ-จ่ายพัสดุ, ใบเบิกและการให้หมายเลขกำกับ	1	ยืนยัน	
18	หน่วยงานของท่านได้จัดทำตามระบบ และปฏิบัติตามระเบียบ ข้อกำหนด อย่างเคร่งครัด	1	ยืนยัน	

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ตัวแปร		ค่าความเชื่อมั่น
การจัดการความเสี่ยง (COSO ERM)		0.934
ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร	0.926	
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์	0.919	
ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์	0.935	
ด้านการประเมินความเสี่ยง	0.926	
ด้านการตอบสนองความเสี่ยง	0.922	
ด้านกิจกรรมการควบคุม	0.918	
ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	0.930	
ด้านการติดตามประเมินผล	0.929	
ตัวแปร		ค่าความเชื่อมั่น
คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน		0.802
ด้านการเงิน	0.754	
ด้านการรับเงิน	0.760	
ด้านรายงานการเงิน	0.720	
ด้านการเบิกจ่าย	0.747	
ด้านการจัดเก็บรายได้	0.894	
ด้านพัสดุและทรัพย์สิน	0.733	

ภาคผนวก ง
ตารางกลุ่มตัวอย่างเทศบาลในแต่ละจังหวัด

ตารางกลุ่มตัวอย่างเทศบาลในแต่ละจังหวัด

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเทศบาลในแต่ละจังหวัด โดยคำนวณตามสัดส่วน ร้อยละของจำนวนเทศบาลในแต่ละจังหวัดและใช้การจับสลาก (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ดังนี้

จังหวัด	จำนวนเทศบาล	จำนวนตัวอย่าง
1. กระบี่	13	2
2. กาญจนบุรี	49	7
3. กาฬสินธุ์	79	11
4. กำแพงเพชร	25	4
5. ขอนแก่น	84	12
6. จันทบุรี	47	7
7. ฉะเชิงเทรา	34	5
8. ชลบุรี	47	7
9. ชัยนาท	39	5
10. จังหวัดชัยภูมิ	36	5
11. จังหวัดชุมพร	27	4
12. เชียงราย	73	10
13. เชียงใหม่	120	17
14. ตรัง	22	3
15. ตราด	14	2
16. ตาก	19	3
17. นครนายก	6	1
18. นครปฐม	23	3
19. นครพนม	22	3
20. นครราชสีมา	90	13
21. นครศรีธรรมราช	54	8
22. นครสวรรค์	21	3
23. นนทบุรี	17	2

ตารางกลุ่มตัวอย่างเทศบาลในแต่ละจังหวัด (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนเทศบาล	จำนวนตัวอย่าง
24. นราธิวาส	16	2
25. น่าน	19	3
26. บุรีรัมย์	62	9
27. บึงกาฬ	18	3
28. ปทุมธานี	27	4
29. ประจวบคีรีขันธ์	17	2
30. ปราจีนบุรี	13	2
31. ปัตตานี	17	2
32. พระนครศรีอยุธยา	36	5
33. พังงา	15	2
34. พัทลุง	48	7
35. พิจิตร	28	4
36. พิษณุโลก	26	4
37. เพชรบุรี	15	2
38. เพชรบูรณ์	25	4
39. แพร่	26	4
40. พะเยา	35	5
41. ภูเก็ต	12	2
42. มหาสารคาม	19	3
43. แม่ฮ่องสอน	7	1
44. มุกดาหาร	25	4
45. ยะลา	16	2
46. ยโสธร	24	3
47. ร้อยเอ็ด	73	10
48. ระนอง	12	2
49. ระยอง	30	4

ตารางกลุ่มตัวอย่างเทศบาลในแต่ละจังหวัด (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนเทศบาล	จำนวนตัวอย่าง
50. ราชบุรี	34	5
51. ลพบุรี	23	3
52. ลำปาง	42	6
53. ลำพูน	40	6
54. เลย	29	4
55. ศรีสะเกษ	37	5
56. สกลนคร	66	9
57. สงขลา	48	7
58. สตูล	7	1
59. สมุทรปราการ	18	3
60. สมุทรสงคราม	9	1
61. สมุทรสาคร	12	2
62. สระบุรี	38	5
63. สระแก้ว	16	2
64. สุพรรณบุรี	45	6
65. สิงห์บุรี	8	1
66. สุโขทัย	21	3
67. สุราษฎร์ธานี	40	6
68. สุรินทร์	28	4
69. หนองคาย	19	3
70. หนองบัวลำภู	24	3
71. อ่างทอง	21	3
72. อุตรธานี	71	10
73. อุตรดิตถ์	26	4
74. อุทัยธานี	14	2

ตารางกลุ่มตัวอย่างเทศบาลในแต่ละจังหวัด (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนเทศบาล	จำนวนตัวอย่าง
75. อุบลราชธานี	59	8
76. อำนาจเจริญ	24	3
รวม	2,441	344

ที่มา : ข้อมูลจากกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2560)

